ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

www.karnatakayakshaganaacademy.com

ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತ

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ

ಸೀತಾವಿಯೋಗ ಮತ್ತು ಲವಕುಶ

ಕವಿ

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ

ಅಂತರಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿ ಸಹ-ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ನಿರ್ವಾಹಕರು

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ®

Email: yakshaprasangakosha@gmail.com

Blog: www.yakshaprasangakosha.com

ಆವೃತ್ತಿ ೧.೦ ನವೆಂಬರ್ ೩೦, ೨೦೧೯

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ®

Email: yakshaprasangakosha@gmail.com, yakshavahini@gmail.com Blog: www.yakshaprasangakosha.com

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿಯ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಯೋಜನಾ ಸಮೂಹ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್. (ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು), ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಅಶೋಕ್ ಮುಂಗಳಿಮನೆ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:

ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಪಾಠಕ್, ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕನ್ಯಾನ, ಶಶಿರಾಜ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಅವಿನಾಶ್ ಬೈಪಾಡಿತ್ತಾಯ, ಮಹೇಶ್ ಪದ್ಯಾಣ, ನಾರಾಯಣ ಹೆಬ್ಬಾರ್

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ:

ರವಿ ಮಡೋಡಿ (ಯೋಜನಾಧ್ಯಕ್ಷ), ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ್ ಸಾಮಗ (ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ (ಯೋಜನಾ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ, ಕಜೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಲ ನಾ ಭಟ್, ಅಜಿತ್ ಕಾರಂತ್, ಇಟಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ಅಶ್ವಿನಿ ಹೊದಲ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಸುಣ್ಣಂಗುಳಿ, ವಿದ್ಯಾ ಹೆಗಡೆ ಕವಿತಾಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಅಳಗೋಡು

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು:

ಗಣಪತಿ ಭಟ್ ಪಿ, ವಸುಮತಿ ಜಿ., ಅನಿತಾ ಎಂ. ಜಿ. ರಾವ್, ರಂಜನ ಭಟ್, ಶಶಿಕಲಾ ಮೂರ್ತಿ, ರಘುರಾಜ್ ಶರ್ಮ, ಚಂದ್ರ ಆಚಾರ್, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾಗವತ್, ಉಮೇಶ್ ಶಿರೂರು, ವೆಂಕಟೇಶ್ ಹೆಗಡೆ, ವೆಂಕಟೇಶ್ ವೈದ್ಯ, ಕೆ. ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಸತೀಶ್ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮಯೂರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ರವಿ ಕಾಮತ್ ಕುಮಟಾ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮರಾಠಿ, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ನಾಯಕ್, ರಘುರಾಜ್ ಶರ್ಮಾ

ಸಹಕಾರ:

ಪ್ರಸಂಗ ಕವಿಗಳು:

ಬಲಿಪ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ, ಹೊಸ್ತೋಟ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ, ಪ್ರೊ. ಎಮ್. ಎ. ಹೆಗಡೆ, ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಎಂ. ಆರ್. ವಾಸುದೇವ ಸಾಮಗ, ಎಂ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಮಧುಕುಮಾರ್ ಬೋಳೂರು, ಅಗರಿ ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್, ಅಂಬರೀಷ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಶಿವಕುಮಾರ ಬಿ. ಅಳಗೋಡು, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಇಟಗಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್, ವಿಶ್ವವಿನೋದ ಬನಾರಿ, ಮಧೂರು ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗಯಾದಿ:

ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಡಾ. ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣುಭಟ್

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ & ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ), ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾರಂಗ, ಉಡುಪಿ, ಯಕ್ಷಸಿಂಚನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಸಂಗ ಪುಸ್ತಕ ಒದಗಣೆ ಮತ್ತಿತರ:

ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಉರಾಳ್, ಅಗರಿ ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್ , ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಾಗವತ್, ಶ್ರೀಪಾದಗದ್ದೆ, ಮುರಳಿ ಶ್ರೇಣಿ, ಅನಂತ ದಂತಳಿಕೆ, ಗುರುನಂದನ್ ಹೊಸೂರು, ನಾರಾಯಣ ಶಾನುಭಾಗ, ನಾರಾಯಣ ಯಾಜಿ, ಶೇಷಗಿರಿಯಪ್ಪ, ಎಸ್ ಎಮ್ ಹೆಗಡೆ, ದಿವಾಕರ ಹೆಗಡೆ, ನಿತ್ಯಾನಂದ ಹೆಗಡೆ ಮೂರೂರು, ಶ್ರೀನಿಧಿ ಡಿ.ಎಸ್, ರವೀಂದ್ರ ಐತುಮನೆ, ಗುರುರಾಜ ಹೊಳ್ಳ ಬಾಯಾರು, ಸುರೇಶ್ ಹೆಗಡೆ ಬೆಳಸಲಿಗೆ, ಮನೋಹರ ಕುಂದರ್, ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್, ರಘುರಾಮ್ ಮುಳಿಯ, ಸುಧಾ ಕಿರಣ್ ಅಧಿಕಶ್ರೇಣಿ, ಮಹಾಬಲಮೂರ್ತಿ ಕೊಡ್ಲೆಕೆರೆ, ಎ. ಎನ್. ಹೆಗಡೆ, ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ:

ಮಲ್ಪೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ (ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು), ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ದಿನೇಶ ಉಪ್ಪೂರ, ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ ಸಾಮಗ, ರಾಜಗೋಪಾಲ ಕನ್ಯಾನ, ಶಶಿರಾಜ ಸೋಮಯಾಜಿ, ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಪಾಠಕ್, ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲಾ ರತ್ನಾಕರ್, ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ, ಕಜೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಲ ನಾ ಭಟ್, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಯ್ಯ (ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಪರಿಶೋಧಕರು)

ವಿಶ್ವಸ್ಥ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ), ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ), ರವಿ ಮಡೋಡಿ (ಖಜಾಂಚಿ)

ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ:

ಅಶೋಕ್ ಕೊಡ್ಲಾಡಿ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ

ಪುಸ್ತಕ ಸಹಾಯ:

ವಿದುಷಿ ಸುಮಂಗಲ ರತ್ನಾಕರ್, ಮಂಟಪ ಪ್ರಭಾಕರ ಉಪಾಧ್ಯ, ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಸಂಗಸಾಹಿತ್ಯ. ಅದು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಏಕಮಾತ್ರ ಲಿಖಿತಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹೌದು. ಅದರ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಅಡಿಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಂದಾಜಿಸಿದಂತೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಕೃತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ನೂರಾರು ಹೊಸಕೃತಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂಬುವರಿಗೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಅರ್ವಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮುದ್ರಣ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುದ್ರಿತವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೊಡಕಿನದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ; ಮತ್ತಷ್ಟು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ದ್ಯೋತಕಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಛಂದೋ ವೈವಿಧ್ಯದ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಸುಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಅದರ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸಂಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವವರಿಗೆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ವೆಬ್ಸೈಟಿನ ಮೂಲಕ ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬೇಕಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ, ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಆಪ್ತವಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನೆರವು ದೊಡ್ಡದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೈಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಸಹಮತವಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃತಿರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಹಕರಿಸಿದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರನ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಯೋಜನೆ

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೃತಿಗಳು ಅವಜ್ಞೆಗೊಳಗಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಪ್ರಯೋಗದ ಆಧಾರ ಪಠ್ಯಗಳು. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸಂಗಕವಿಗಳು ಬರೆದ ಗೀತೆಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮೇಲಾಗಿದ್ದು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಖಿಲವಾಗದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಪಿಡುವುದೂ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ನಮ್ಮ ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದು ಅಂತರಜಾಲವೇ ಸೂಕ್ತ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಅಂತರಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪ್ರಸಂಗವೂ, ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನುಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುದ್ರಣ ದೋಷಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣ ದೋಷಗಳು, ಗ್ರಾಮ್ಯಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾದ ಶೈಥಿಲ್ಯ, ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ಉಂಟಾದ ದೋಷಗಳು, ಮಟ್ಟುಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ತಪ್ಪಿನಿಂದ ನುಸುಳಿದ ದೋಷಗಳು, ಆಟ ಆಡಿಸುವಾಗ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಗವತರು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಅನ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪದಗಳು ಮುದ್ರಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವುದು, ಮುದ್ರಣವಾಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕವಿಯು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಂದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾಂತರವನ್ನೋ, ಅಪಾರ್ಥವನ್ನೋ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ದೋಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ 'ಪ್ರಸಂಗಕೋಶ'ದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಸಂಗವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ.

ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ರವಿ ಮಡೋಡಿ
ಯೋಜನಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ

ಯಕ್ಷಗಾನವು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ನವಿಲುಗರಿಯು. ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ಅಂತರಜಾಲದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಯಕ್ಷವಾಹಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾಣ್ಕೆಯಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಯಾದಿ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಪ್ರಸಂಗಕೋಶ ಇವೆರಡು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಪ್ರಸಂಗಕವಿಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಪ್ರಾಯೋಜಕರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಯಕ್ಷಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ವಿನಮ್ರ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕನಸುಗಳು ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯ, ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ನಾವು ಚಿರಋಣಿಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಪೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ, ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಆನಂದರಾಮ ಉಪಾಧ್ಯ, ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸ್ಥ

ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸ್ಥ

ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ಖಜಾಂಚಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸ್ಥ

ಸಾರಾಂಶ

ಪ್ರಸಂಗ ವಿಧ:

ಪೌರಾಣಿಕ

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ:

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣ

ಭಾಷೆ:

ಕನ್ನಡ

ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ವಿವರ:

1983ರಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷ ಪ್ರಕಾಶನ, ರವೀಂದ್ರನಗರ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿವರ:

ಈ ಅಂತರಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿಯು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದೇ ಜಂಟಿ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಘನ ಉದ್ದೇಶವು. ಈ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ಯಾ ಅಂತರಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲು ಯಾವುದೇ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ಪದ್ಯಗಳು:

೨೪೬

ಪಾತ್ರಗಳು:

ರಾಮ, ಭರತ, ವಸಿಷ್ಠ, ಮಡಿವಾಳ, ಮಡಿವಾಳ್ತಿ, ಗುಪ್ತಚರ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಸೀತೆ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಲವ, ಕುಶ, ವಟುಗಳು, ಶತ್ರುಘ್ನ, ಚಂದ್ರಕೇತು

ಕಥಾಸಾರಾಂಶ:

ಶ್ರೀರಾಮನು ರಾವಣಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಾಸಿಷ್ಠನು ಬಂದು ವಸಿಷ್ಠಮಹರ್ಷಿಗಳು ೧೨ ವರ್ಷಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಯಜ್ಞದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ರಾಜನ ಪರಮಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಲೋಕರಂಜನೆ; ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಮ ಲೋಕರಂಜನೆಗಾಗಿ ಸರ್ವಸೌಖ್ಯವನ್ನು, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಜಾನಕಿಯನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಜಿಸಲು ಸಿದ್ಧನೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

ರಜಕನ ಪ್ರವೇಶ. ಅವನ ಮಡದಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಂಟು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಬಿಟ್ಟ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೂಡಲು ರಾಮನಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಅಂದಿನಿರುಳು ರಾಮನಿಗೆ ಗುಪ್ತಚರ ದುರ್ಮುಖನಿಂದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸೀತೆಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದೇಹವು ಅರಿವಾಗಿ, ಅವಳನ್ನು ತೊರೆಯುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆದು ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಸೀತೆಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸುವ ನೆವದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬರುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಕಾಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದು ಸೀತೆಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ. ವನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು ನಿಜವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆ ಗೋಳಾಡಿ ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕಣ್ಣೀರ್ಗರೆಯುತ್ತ ಮರಳುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯು ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿಯು ಕಂಡು ಅವಳನ್ನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆ ಅವಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಾಮನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹಯದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಶತ್ರುಘ್ನನ ಸೇನೆ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ತಮಸೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವಾಗ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಂಚರಿಸುವ ಕುದುರೆಯು ಆಶ್ರಮಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಮುನಿವಟುಗಳು ಲವನಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲವನು ಬಂದು ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯ ಲಿಖಿತವನ್ನೋದಿ ಕೆರಳಿ ಕದಳಿಯ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಭಟರನ್ನು ಬಡಿದೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶತ್ರುಘ್ನನಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ತಲುಪಿದಾಗ ಅವನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿತರಲು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕುಮಾರ ಚಂದ್ರಕೇತುವು ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಲವನಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಿ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ಶತ್ರುಘ್ನನು ರಣಾಂಗಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಲವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಲವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಸುದ್ದಿ ಸೀತೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕುಶನು ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಯುದ್ಧರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಶತ್ರುಘ್ನನನ್ನು ತಡೆದು ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ಲವನನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪ್ರವೇಶ. ಯುದ್ಧ. ಸೋಲು.

ರಾಮನಿಗೆ ದೂತರು ಯುದ್ಧವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಪಯಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒರಗಿದ ಸೋದರರನ್ನೂ ಸೇನೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಮರುಗಿ ಮುಂದರಿದಾಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಗೊಂಡು ಮಾತಾಡಿ ಕೆರಳಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದಾಗ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಬಂದು ತಡೆದು, ಅವರು ರಾಮನ ಮಕ್ಕಳೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮರುದಿನ ಸಮಸ್ತರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವೆನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಮರುದಿನ ಸಭೆಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಸೀತೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆತಂದು ನಡೆದುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮಡದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜನರೂ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಮನು, ಸೀತೆಯು ಶಪಥ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯು ತಾನು ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂಬುದು ದಿಟವಾದರೆ ಭೂಮಿಯು ಬಾಯ್ದೆರೆದು ತನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಭೂದೇವಿಯು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾಳೆ. ರಾಮಾದಿಗಳು ಶೋಕವಿಸ್ಮಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ : (ಆಧಾರ: ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಚರಿತ್ರೆ - ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ)

ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ (ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ) ಇವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಜೋಗಿನಮನೆಯವರು. ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಜನನ. ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ೨೦೦೬ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಸದ್ಯ ಶಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲಂಕಾರತತ್ತ್ವ, ಹಿಂದೂಸಂಸ್ಕಾರಗಳು, ಪ್ರಮಾಣಪರಿಚಯ, ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷೆ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯ, ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ, ಕೆರೆಮನೆ ಶಂಭುಹೆಗಡೆ, ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಹಾಬಲ ಮುಂತಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು, ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ರಸಾಯನಂ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಿಂದು, ಗೀತಾಗೂಢಾರ್ಥದೀಪಿಕಾ, ಪರಮಾನಂದಸುಧಾ, ಧ್ವನ್ಯಾಲೋಕ ಮತ್ತು ಲೋಚನ, ಅಭಿನಯದರ್ಪಣವೇ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವತಃ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರಾದ ಇವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೇಷಧಾರಿಗಳೂ ತಾಳಮದ್ದಳೆಯ ಅರ್ಥಧಾರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ; ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೂ, ಕಲೆಯ ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವರನ್ನು ಸಮ್ಮಾನಿಸಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ಭಾರತೀಯದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.ಯಕ್ಷಗಾನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಚಿಟ್ಟಾಣಿಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸದಾನಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಸ್ವರ್ಣವಲ್ಲೀ ಮಠದಿಂದ 'ವೈಖರೀ ವಾಚಸ್ಪತಿ'ಯೆಂಬ ಬಿರುದು ಸಂದಿದೆ. ೨೦೧೮-೨೦೨೧ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಬರೆದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು: ಆದಿಚುಂಚನಗಿರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಖಾಂಡವ ದಹನ, ಗಣಪತಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ, ಗಯ ಯಜ್ಞ, ಚಕ್ರ ಗ್ರಹಣ, ಜಲನಿರ್ಮಲ (ಕಾಳೀಯ ಮರ್ದನ), ಜಾಗೃತಿ, ತ್ರಿಶಂಕು ಚರಿತ್ರೆ, ಧರ್ಮದುರಂತ, ಪಾಪಾತ್ಮಾಪಾಪಸಂಭವ, ಪ್ರಚಂಡ ಚಾಣಕ್ಯ, ಭಕ್ತ ಕನಕದಾಸ, ಮರುತ್ ಜನ್ಮ, ರಾಜಾ ಕರಂಧಮ, ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ, ವಜ್ರ ಕಿರೀಟ, ವಿಜಯೀ ವಿಶ್ರುತ, ವಿಷಯವಿಲಾಸ, ವೈಶಾಲಿನೀ ಪರಿಣಯ, ಶಬರಿಮಲೈ ಅಯ್ಯಪ್ಪನ್, ಶಿಖಂಡಿ ವಿವಾಹ, ಸೀತಾ ವಿಯೋಗ, ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸೋಪಾನ (ಋಷ್ಯಶೃಂಗ) ಅಥವಾ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ. ಇವಲ್ಲದೇ ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಮತ್ತಿನ್ನೆರಡು ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲಿನ ರೂಪಕಗಳು, ಪರಿವರ್ತನೆ ಜಗದ ನಿಯಮ, ವಿಶ್ವಶಂಕರಾಕ್ಷರ ಮುಂತಾದ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಯಕ್ಷರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ

ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಭಾಮಿನಿ
ದುರುಳ ರಾವಣಮುಖ್ಯ ದನುಜರ |
ಹರಣವೆಳಿಸಿಯೆ ಸುರರ ಪೊರೆದಾ |
ಹರಿಯು ಹರ್ಷದಿ ಮರಳಿ ಬಂದನು ಪುರಕೆ ವಿಭವದಲಿ ||
ಭರತ ತೋಷದಿ ರಾಜ್ಯವೊಪ್ಪಿಸಿ |
ಧರೆಯ ಭಾರವ ವರಿಸು ನೀನೆನೆ |
ಕರುಣದಿಂದದನೊಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟದಿ ಮೆರೆದನಸುರಾರಿ || ೧ || 1 ||

ಮಧ್ಯಮಾವತಿ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಇನಕುಲೇಂದ್ರನು ರಾಮಚಂದ್ರನು |
ಘನತೆಯಿಂದಲಿ ಸಿಂಹಪೀಠದಿ |
ದಿನಪನಂದದಿ ರಾಜಿಸುತ್ತಿರೆ |
ಜನಪರೆಲ್ಲರು ಮಣಿಯಲು || ಮನ್ನಿಸುತ್ತ || ೧ ||
ವೇಣು ವೀಣಾಗಾನ ನರ್ತನ |
ದಾನಮಾನ ವಿನೋದಿ ಚಿನ್ಮಯ |
ತಾನು ಲೀಲಾಲೋಲನಾಗಿರೆ |
ಜ್ಞಾನವಾರಿಧಿ ಬಂದನು || ವಾಸಿಷ್ಠನು || ೨ ||
ಮುನಿಪನನು ಕಂಡೆದ್ದು ಬೇಗದಿ |
ಜನಪ ಪೀಠವನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ |
ಮನದಿ ಹರ್ಷವ ತಾಳಿ ಪೇಳಿದ |
ವಿನಯದಿಂದಾ ಸಭೆಯೊಳು || ರಾಮಚಂದ್ರ || ೩ || 4 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ
ಗುರುಕುಮಾರಕ ನಿನ್ನ ಬರವಿಂದಲೆನಗೀಗ |
ಹರುಷವುಕ್ಕೇರಿಹುದು ||
ದುರಿತರಾಶಿಯದೆಲ್ಲ ಹರಿದುದು ವಂಶವು |
ಪರಮಪಾವನವಾದುದು || ೧ ||
ಮುನಿಪವಸಿಷ್ಠನೆ ಜನಕನು ನಿನಗೀಗ |
ಜನನಿಯರುಂಧತಿಯು ||
ಇನತೇಜಯತಿಪ ನೀ ವನದಿಂದಲೈತಂದ |
ಘನಕಾರ್ಯವರುಹೆನ್ನೊಳು || ೨ || 6 ||

ತೋಡಿ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಕೇಳು ರಾಘವ ಮುನಿವಸಿಷ್ಠನು |
ತಾಳಿಹನು ಹನ್ನೆರಡು ವತ್ಸರ |
ಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಯಜ್ಞದೀಕ್ಷೆಯನು ||
ಬಾಲೆ ಜಾನಕಿಗೂಡಿ ಸೌಖ್ಯದಿ |
ಬಾಲರನು ಪಡೆದಾಳುವುದು ಮಹಿ |
ಪಾಲ ಲಾಲಿಸು ಪಿತನ ವಚನವನು || ಪೇಳ್ವೆ ನಾನು || ೧ ||
ಕಿರಿಯ ನೀನಹೆ ಧರೆಯ ಪೊರೆಯುವ |
ಹಿರಿಯ ಭಾರವು ಶಿರವನೇರಿದೆ |
ಚರಿಸಿ ಧರ್ಮವ ವರಿಸು ಕೀರ್ತಿಯನು ||
ಹರಯ ಭರದಲಿ ಮರೆಯದಿರು ನೀ |
ಪರಮ ಧನವೀಲೋಕರಂಜನೆ |
ಯರಿತು ಬಾಳೆಂದೊರೆದ ಪಿತ ತಾನು || ತಿಳಿವುದಿನ್ನು || ೨ || 8 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ವರಮಹರ್ಷಿಯ ವಚನವೆಂಬುದೆ |
ಪರಮವೇದದ ಚರಮವಾಕ್ಯವು |
ಶಿರದಿ ಪೊತ್ತದ ನಡೆಸದಿರ್ದಡೆ | ದುರಿತವೈಸೆ || ೧ ||
ಲೋಕ ರಂಜನ ವ್ರತವ ಪಾಲಿಪೆ |
ನೇಕಚಿತ್ತದಿ ತೊರೆದು ಸ್ವಾರ್ಥವ |
ಲೋಕಪಾವನೆ ಸತಿಯನಾದರು | ನೂಕಲಂಜೆ || ೨ ||
ಮನುಕುಲೇಶನ ಘನತೆಗೊಲಿಯುತ |
ಜನಗಳೆಲ್ಲರು ತಲೆಯ ತೂಗಲು |
ಮುನಿಕುಮಾರನ ಬೀಳುಗೊಟ್ಟನು | ದಿನಪಕುಲಜ || ೩ || 11 ||

ಮಾರವಿ - ಏಕ
ಇತ್ತಲಯೋಧ್ಯಾಪತ್ತನದೊಳಗಾ |
ಹೊತ್ತಿಲಿ ಮಡಿವಾಳ ||
ಮತ್ತತೆಯಿಂದಲಿ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದನು |
ಮತ್ತವ ಮಡದಿಯಳ || ೧ ||
ಮನೆಯೊಳು ಕಾಣದೆ ವನಿತೆಯ ಹುಡುಕಿದ |
ಮನೆಮನೆಗಳ ಬಳಿಕ ||
ಜನಗಳ ಹಾಸ್ಯವ ಮನದೊಳು ಯೋಚಿಸಿ |
ಕನಲಿದನಾರಜಕ || ೨ ||
ಎಂಟನೆ ದಿನದಲಿ ತುಂಟಿಯು ಬಂದಳು |
ನೆಂಟರ ಮನೆಯಿಂದ ||
ಬಂಟನ ಭಯ ಮನಕಂಟಿರೆ ಕಂಡಳು |
ಗಂಟುಮುಖದ ಚಂದ || ೩ ||
ನಲ್ಲನ ಕಾಣುತ ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುತ |
ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು ||
ಬಲ್ಲಿದ ಪಾಲಿಸು ಸಲ್ಲದು ಕೋಪವು |
ವಲ್ಲಭ ದಯವಿಟ್ಟು || ೪ || 15 ||

ಶಂಕರಾಭರಣ - ಮಟ್ಟೆ
ಎಲೆಲೆ ನಾರಿ ತೊಲಗು ತೊಲಗು | ನಿಲುವುದೇತಕೆ ||
ತಿಳುಹದೈದಿ ಉಳಿದೆ ಯಾವ | ಖಳನ ಮೋಹಕೆ || ೧ ||
ಹೇಳಿ ಕಳುಹೆ ಪಿತನು ಪೊರಟೆ | ತಾಳಲಾರದೆ ||
ನಾಳೆ ನಾಳೆಯೆನುತಲೆಣಿಸೆ | ಕಾಲ ಜಾರಿದೆ || ೨ || 17 ||

ತೋಡಿ - ಅಷ್ಟ
ಏನೆಂದೆ | ನಾರಿ | ಏನೆಂದೆ || ಪ ||
ಏನೆಂದೆ ಎಲೆ ನಾರಿ ಕಾಣುವ ಜನಕೆ |
ನೀನತಿ ನಗೆಗೇಡು ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಕೆ || ಅ.ಪ.||
ನಾನಿತ್ತ ದುಗುಡದಿ ದಿನಗಳ ಕಳೆದೆ |
ನೀನತ್ತ ತವರಿನೊಳ್ ಮೋಜಲಿ ಮೆರೆದೆ ||
ಮಾನ ಬಿಟ್ಟಾ ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿಗು ಕೀಳು |
ಹೀನತೆ ತೋರಿದೆ ತಪ್ಪದು ಗೋಳು || ೧ || 18 ||

ಶಂಕರಾಭರಣ - ರೂಪಕ
ಇಂದು ಪಾಲಿಸುವುದು ನಲ್ಲ | ಒಂದು ತಪ್ಪನು ||
ಮುಂದೆಪಾದ ಸೇವೆಗಾನು | ಕುಂದ ತಾರೆನು || ೧ || 19 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಗುಸೆ ಕುಟ್ಟಿ ಕಳೆಯುವೆ |
ಮುಟ್ಟಲಾರೆನು ಭ್ರಷ್ಟೆ ನಿನ್ನನು |
ಬಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣನು ಕೂಡೆ ನಾ ರಘು | ಶ್ರೇಷ್ಠನಲ್ಲ || ೧ ||
ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಾಡೆ ನಿನ್ನನು |
ಕೊಚ್ಚಿ ಕೆಡಹುವೆ ಮಚ್ಚಿನಿಂದಲಿ |
ಹುಚ್ಚುಮೂಳಿಯೆನುತ್ತ ನೂಕಿದ | ನಚ್ಚಿದವಳ || ೨ || 21 ||

ಪಂತುವರಾಳಿ - ರೂಪಕ
ಅಂದಿನಿರುಳು ರಾಮಚಂದ್ರನು | ತನ್ನೋಲಗದೊಳು |
ಸಂದ ಕಾರ್ಯಗತಿಯ ನೆನೆದನು ||
ಬಂದು ಗುಪ್ತಗೃಹವ ಸೇರಿ | ಚಂದದಿಂದ ಚಾರರನ್ನು |
ಇಂದಿರೇಶ ಕರೆದು ಕೇಳ್ದ | ಮಂದಹಾಸದಿಂದಲವನ || ೧ ||
ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ತಂದ ಸುದ್ದಿಯ | ನೀ ಪೇಳು ಬಿಡದೆ |
ಬೇಸರಿಲ್ಲ ಬೇಡ ಸಂಶಯ ||
ದಾಸನೆಂಬ ಭಯವ ಬಿಟ್ಟು | ಈಶನೇತ್ರನೆಂಬ ದೃಢದಿ |
ಲೇಶಬಿಡದೆ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ | ಮಾಸದಂತೆ ಪೇಳ್ವುದಯ್ಯ || ೨ || 23 ||

ಬೇಗಡೆ - ಅಷ್ಟ
ಕೇಳು ಭೂಪತಿ ಪೇಳ್ವೆ ಸಂಗತಿಯ | ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ |
ಹಾಳು ದುರ್ಮುಖನೂಳಿಗದ ಕಥೆಯ ||
ಬಾಳಿಹರು ಸುಖದಾಳಿ ಸರ್ವರು | ಪೇಳುವರು ರಘುಪೀಳಿಗೆಯ ಭೂ |
ಪಾಲರಲಿ ನಿನ್ನಾಳಿಕೆಯು ಜಗ | ದೇಳಿಗೆಯ ಹಿರಿಗಾಲವೆನ್ನುತ || ೧ ||
ಪರಮಪಾವನೆ ಧರಣಿ ನಂದನೆಯ | ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧಿಗೆ |
ಸರಿಯೆ ಮಿಕ್ಕಿನ ತರುಣಿಯರು ಜೀಯಾ ||
ದುರುಳ ರಾವಣಪುರದ ವಾಸವು |ಕೊರತೆಯಂಬರೆಯರಿತ ಗಣ್ಯರು |
ಸುರೆಯ ಮತ್ತಿಲಿ ಮರುಳ ರಜಕನು | ಬರಿದೆ ದೂರಿದನೊರೆಯಲೇನಿದೆ || ೨ || 25 ||

ಭಾಮಿನಿ
ದೂತನಾ ನುಡಿಯಲಗು ಮನುಕುಲ |
ನಾಥನುರವನು ಭೇದಿಸಲು ತಾ |
ನಾತುಗೊಳ್ಳದೆ ದುಗುಡಭಾರವ ಧಾತುಗೆಟ್ಟುರುಳಿ ||
ಖ್ಯಾತ ತಾನೆಚ್ಚೆತ್ತು ಹಲುಬಿದ |
ಘಾತವಾಯಿತು ಕುಲದ ಕೀರ್ತಿಗೆ |
ಪಾತಕಿಯು ತಾನಾದೆನೆನುತಲಿ ಸೋತು ಕೊರಗಿದನು || ೧ || 26 ||

ನೀಲಾಂಬರಿ - ಆದಿ
ಏನ ಮಾಡಲಿ ನಾನಿನ್ನು | ಶಿವನೆ ಈ ವಿಧಿಗೆ |
ಏನ ಮಾಡಲಿ ನಾನಿನ್ನು || ಪ ||
ಜನಕನಂದಿನಿಯು ಸೀತೆ | ಮನ್ಮನೋಪ್ರೀತೆ |
ಅನಲಮುಖದಿ ಪುನೀತೆ ||
ಜನರ ಮುಖದಿ ದೂಷಿತೆ | ತಾನಾದಳಯ್ಯೋ |
ಒಣಗಿತೆ ಕೀರ್ತಿಲತೆ || ೧ ||
ಬಿಡುವೆನೆಂದರೆ ಬಾಲೆಯ | ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ |
ಒಡತಿಯೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯ ||
ತಡೆಯಲೆಂತೀ ನಿಂದೆಯ | ಕೈಯಾರೆ ಸುಟ್ಟು |
ಕೆಡಹಲೆಂತೀ ಬಾಳ್ವೆಯ || ೨ ||

ಅರಸುಧರ್ಮದ ಬಲೆಗೆ | ಸಿಲುಕಿದೆನಯ್ಯೋ |
ಬರಡು ಬಾಳಿನ ಕೊನೆಗೆ ||
ಹರಣದಾಸೆಯ ಪುಟವ | ಬೀಸಾಡುವೆ |
ಉರಿದುಹೋಗಲಿ ಈ ಜೀವ || ೩ || 29 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆವೆನು ಸೀತೆಯನು ವನ |
ಕಟ್ಟಿ ಪಡೆವೆನು ಕೀರ್ತಿಯನು ವಾ |
ಸಿಷ್ಠಗಿತ್ತಿಹ ಭಾಷೆ ಪಾಲಿಸಿ ಪಟ್ಟವಾಳುವೆನು ||
ದಿಟ್ಟಲಕ್ಷ್ಮಣಗೊರೆವೆನೆನುತಲಿ |
ಥಟ್ಟನನುಜನ ಕರೆದು ರಘುವರ |
ಗುಟ್ಟಿನಲಿ ಪೇಳಿದನು ವನಿತೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರೆನುತ || ೧ || 30 ||

ಭೈರವಿ - ಝಂಪೆ

ಅನುಜಾತ ಘನಶೌರ್ಯ | ಮನದಿ ಚಿಂತಿಪ ಕಾರ್ಯ |
ವನುಮಾನಿಸದಗ್ರೈಯ | ಲೆಣಿಸಬೇಕಯ್ಯ || ೧ || 31 ||

ಸುರುಟಿ - ಏಕ

ಅಣ್ಣದೇವ ಕೇಳು | ಎನ್ನನು |
ಬಣ್ಣಿಸುವರೆ ಪೇಳು ||
ಕಣ್ಣಸನ್ನೆ ಸಾಕೆಣ್ಣಿದ ಕಾರ್ಯವ |
ಚಿಣ್ಣಗೈದು ತಾ ಧನ್ಯನಾಗುವೆ || ೧ || 32 ||

ಕಾಂಬೋಧಿ - ಝಂಪೆ

ಅನುಜಾತ ಕೇಳ್ಸೀತೆ | ವನದಿ ಸಂಚರಿಪಾಸೆ |
ತನಗೆಂದು ಪೇಳಿರ್ದ ನೆವದಿ ||
ಮಣಿರಥದಿ ಕರೆದೊಯ್ದು | ಜನಕಜೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಬಾ |
ಜನರಹಿತ ಕಾನನದಿ ಜವದಿ || ೧ || 33 ||

ನವರೋಜು - ಏಕ

ಅಗ್ರಜ ಕೇಳೀ ಮಾತು | ಬಲು |
ಉಗ್ರತೆಯೋಳ್ಬಾ ಬಂತು ||
ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ನೀ | ಶೀಘ್ರದಿ ವಿವರಿಸು |
ನಿಗ್ರಹ ಕಾರಣ | ವ್ಯಗ್ರತೆ ಮೂಡಿದೆ || ೧ || 34 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ

ಅಗಸನ ಮಾತೆಂಬ ಕರಗಸದಿಂದೆನ್ನ |
ಮುಗುದೆಯ ಕೊರಳ ಕೊಯ್ದಿಟ್ಟೆ ||
ಸಗರಜ ಕೀರ್ತಿಯ ಕಾಯುವ ದೃಢದಿಂದ |
ಮಗನೆ ಮಾನಿನಿಯ ಕೈಬಿಟ್ಟೆ || ೧ || 35 ||

ಜಂಜೂಟಿ - ರೂಪಕ

ಏನಿದಣ್ಣದೇವ ಬುದ್ಧಿಶೂನ್ಯನಾದೆಯ |
ಮಾನಿನಿಯಳ ಗೋಣ ಕೊಯ್ದು ಮಾನ ಪಡೆವೆಯ ||
ಪಾನಮತ್ತ ರಜಕ ನುಡಿಗದೇನು ಪೂಜ್ಯತೆ |
ಹೀನಪಾಪ ಕಳೆವ ಗಂಗೆಗೇನು ಮಲಿನತೆ || ೧ || 36 ||

ತುಜಾವಂತು - ಝಂಪೆ
ಅಗಸನಾಡಿದ ಮಾತು ಹೊಗೆಯಾಗಿ ಜಗವೆಂಬ |
ಗಗನವನೆ ತುಂಬಿಹುದು ಹಗೆಯಾಯಿತೆನಗೆ ||
ಜಗದಾಣ್ಮ ಧರ್ಮವನು ಬಗೆದು ಸೌಖ್ಯವನು ನಾ |
ಹುಗಿದು ಬಾಳುವೆನು ದಿಟ ಹಗರಣದಿ ಕಡೆಗೆ || ೧ || 37 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ
ಪೊಡವೀಶ ಕೇಳ್ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯತೇಜವ ಪೊತ್ತು |
ಮಡದಿಯಾಮೋದವಾಂತಿಹಳು ||
ಅಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಟ್ಟು ನಾ ಬರುವೆನೆಂತೀಕೆಯ |
ಸುಡುವುದಯ್ಯೋ ಎನ್ನ ಒಡಲು || ೧ ||
ಕಾಯುವೆ ನಾನೆಂತು ಕಾಯಸುಖದ ಗಂಟು |
ತೋಯಜಮುಖಿಯಳ ನಂಟು ||
ಕಾಯಲು ಧರ್ಮವ ನೋಯುವುದೇನುಂಟು |
ಜಾಯೆಯ ಋಣವಿನ್ನು ಸಂತು || ೨ || 39 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಅಣ್ಣನಾಡಿದ ಮಾತನಾಲಿಸಿ |
ಕಣ್ಣನೀರಲಿ ದೇಹ ತೋಯಿಸಿ |
ಕ್ಷುಣ್ಣನಾಗುತ ಗೈವೆ ಕಾರ್ಯವನಿನ್ನು ಕೇಳೆನುತ ||
ಸಣ್ಣವನು ತಾ ಪೊರಟು ಬೇಗದಿ |
ಮಣ್ಣಕುವರಿಯ ಪಾದಕೆರಗಿ ವಿ |
ಷಣ್ಣನಾಗುತ ಮನದಿ ಬೇಯುತ ಕನ್ಯೆಯೊಡನೆಂದ || ೧ || 40 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಯಾಕೆ ಬಯಸಿದೆ ತಾಯೆ ವಿಪಿನವ |
ಸಾಕೆ ಸಾಕೇತಾ ಪುರವಾಸ |
ನೀ ಕಳುಹಿಬಾರೆಂದು ನೂಕಿದ | ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನು || ೧ ||
ಮಣಿಮಯದ ರಥ ನಿಂತಿದೆ ನಿನ್ನ |
ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇಗದಿ |
ದಣಿವ ಕಾಣದೆ ವನವ ಸೇರುವಿ | ರೆನುತ ಮಣಿದ || ೨ || 42 ||

ಕಾಂಬೋಧಿ - ಏಕ
ಕಂದ ನೀ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಕೇಳು | ಚಂದವಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಮಾತು ||
ಇಂದು ರಾಮಚಂದ್ರನೊಲಿದ | ನೆಂದು ತಿಳಿದೆ ತಪಕೆ ಸೋತು || ೧ ||
ಹಲವು ಕಾಲದಿಂದ ವನದಿ | ಅಲೆವ ಬಯಕೆಯೆನ್ನ ಮನದಿ ||
ಫಲಿಸಿತಿಂಥ ಪುಣ್ಯದಿನದಿ | ನಲಿವೆನಿಂದು ಮಿಂದು ಜಲದಿ || ೨ ||
ಜಾಣನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣನಲ್ಲ | ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಬರುವನಲ್ಲ ||
ಕ್ಷೋಣಿಪಾಲನಿರದೆ ವನದಿ | ಕಾಣಲೆಂತು ಸೊಗಸ ಮಡದಿ || ೩ || 45 ||

ಭೈರವಿ - ಝಂಪೆ
ಜನಮತದಿ ರಾಜ್ಯಪಾ | ಲನಗೈವ ಜನಪಾಲ |
ವನಿತೆಯೊಡನಾಡುವರೆ | ಕ್ಷಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ||
ಅನುಜನನು ಕಳುಹಿರುವ | ಮನದಿ ಬೇಸರ ಬೇಡ |
ಅನುಮಾನಿಸದೆ ಪೊರಡು | ಜನನಿ ನೀನಿಂದು || ೧ || 46 ||

ವಾರ್ಧಕ
ಎನಲು ವೈದೇಹಿ ರಘುರಾಮನಡಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿ |
ಮನೆಯ ದೇವರಿಗೆರಗಿ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿ |
ಮುನಿವಧುಗಳಿಂಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯ ಕೈಕೊಂಡು ಪರಿಜನರ ಸಂತೈಸಿ ಬಳಿಕ ||
ಮಣಿರಥವನೇರಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸಾಗಿ ಲೋಕಪಾ |
ವನೆಯೆನಿಪ ಜಾಹ್ನವಿಯ ಬಳಿಸಾರಿ ಭಕ್ತಿಯಲಿ |
ಮಣಿದು ಭಾಗೀರಥಿಯನುತ್ತರಿಸಿ ಕಾನನದಿ ಮತ್ತೆ ಮುನ್ನಡೆಯುತಿರಲು || ೧ || 47 ||

ದ್ವಿಪದಿ
ಮುಂದೆಸವ ವಿಪಿನವನು ವೈದೇಹಿ ಕಂಡು |
ಮುಂದುಗಾಣದೆ ಬಳಲಿ ಕಡುಭಯದಿ ನೊಂದು || ೧ ||
ಕಂಡೆಯಾ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಕಾನನದ ಪರಿಯ |
ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಲೆವ ಪಶುವರ್ಗನೆಲೆಯ || ೨ ||
ಘನ ತಪೋವನವಿಲ್ಲ ಜನರ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ |
ಮುನಿವಧುಗಳಿಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕಾರಡವಿಯಲ್ಲ || ೩ ||
ಹೊಲಬುದಪ್ಪಿತೆ ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೈತಂದೆ |
ನಲಿವಾಸೆ ಬಯಲಾಯ್ತು ಮನದಿ ಬಲು ನೊಂದೆ || ೪ ||
ಇಂದು ರಾಮನ ಪಾದಸೇವೆಯನು ಬಿಟ್ಟು |
ಬಂದುದಕೆ ಸಂದುದೈ ಫಲವು ತನಗಿಷ್ಟು || ೫ ||
ಎಂದು ಗೋಳಿಡುತಿರುವ ಸೀತೆಯನು ಕಂಡು |
ಇಂದಿರೇಶನ ಮಾತ ನೆನೆದು ಭಯಗೊಂಡು || ೬ || 53 ||

ಭೈರವಿ - ಝಂಪೆ
ಹೇಳಿದರೆ ಪವಿಪಾತ | ತಾಳುವಳೆ ಈ ಮಾತ |
ಹೇಳದಿರ್ದೊಡೆ ಯೆನ್ನ | ಊಳಿಗಕೆ ಊನ || ೧ ||
ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆಯ ಉರುಳು | ಎನ್ನ ಬಿಗಿದಿಹುದಲ್ಲ |
ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ಬರಹ | ವಿನ್ನೇನೊ ಶಿವನೆ || ೨ ||
ಕಣ್ಣನೀರಲಿ ಮಿಂದು | ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯವ ಹಳಿದು |
ಬಣ್ಣಗುಂದುತ ಪೇಳ್ದ | ನಣ್ಣನಾಣತಿಯ || ೩ ||
ಜನಕನಂದನೆ ಕೇಳು | ಜನರ ನಿಂದೆಗೆ ಬೆದರಿ |
ಜನನಾಥ ಕಳುಹಿದನು | ವನವಾಸಕಾಗಿ || ೪ || 57 ||

ಕಂದ
ಸೌಮಿತ್ರಿಯ ನುಡಿಸಿಡಿಲಾ |
ಕಾಮಿನಿಯುರವಂ ಭೇದಿಸೆ ಹಾ ಹಾ ಯೆನುತಂ ||
ಭೂಮಿಯೊಳು ಬಿದ್ದು ಮೈಮರೆ |
ದಾಮಹಿಜಾತೆ ಚೇತನವಡೆದಳುತೆಂದಳ್ || ೧ || 58 ||

ವಾರ್ಧಕ
ತೊರೆದನೇ ರಘುವೀರನೆನ್ನನಿಂದಿನ ದಿನದಿ |
ಮರೆದನೇ ಪೂರ್ವಾನುಭೂತ ವಿಶ್ವಾಸಮಂ |
ಹರಿದುದೇ ಪಾದಸೇವೆಯ ಋಣವು ತನಗಿನ್ನು ಹೊರೆಯಾದನೇ ಧರಣಿಗೆ ||
ಅರಿಯರೇನಿದನೆಲ್ಲ ಭರತಾದಿ ಸೋದರರು |
ಸರಿಯೆಂದರೇನಿದ ಸುಮಂತ್ರಾದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು |
ಕರುಣಾಳು ರಾಜೇಂದ್ರನಿತ್ಯಪನೆ ಕೀರ್ತಿಸತಿಗರಸಿಯಳ ತನು ಬಲಿಯನು || ೧ || 59 ||

ಆನಂದಭೈರವಿ - ಏಕ
ಯಾರಿಗೆ ದೂರಲಿನ್ನು | ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ | ಮಾರಿದ ಸತಿಯಳನ್ನು ||
ದಾರಿಯ ತೋರ್ಪರನ್ನು | ನಾ ಕಾಣೆನಯ್ಯೋ | ನಾರಿಯ ಪೊರೆವರನ್ನು || ೧ ||

ಕಂದನ ಮೊಗವ ಕಂಡು | ಬಾಳಿರ್ಪೆನೆಂದು | ಸುಂದರ ಕನಸು ಕಂಡು ||
ಬಂದೆ ನಾ ನಲಿವೆನೆಂದು | ಕಾಂತಾರದಿ | ಕಂದರ ಗತಿಯಾಯ್ತಿಂದು || ೨ ||
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೇನು | ಜಗದೀಶಗೆ | ದುಷ್ಟೆಯಾದೆನು ನಾನು ||
ನಷ್ಟವಾಗುವೆನಿಲ್ಲಿ | ಸಂತಸದಿಂದ | ಸೃಷ್ಟೀಶ ಬಾಳಿರಲಿ || ೩ || 62 ||

ಕಂದ

ಇಂತಾಕಾಂತಾರದಿ ನೃಪ |
ಕಾಂತೆಯಳಲುತಿರೆ ಕಂಡು ರಾಮಾವರಜಂ ||
ಅಂತಃಕರಣದಿ ಮರುಗುತ |
ಲಂತರ್ಯದ ಸಂತಾಪವನಿಂತೊರೆದನಾಗಳ್ || ೧ || 63 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ

ಮಾತೆಯೆ ಮನ್ನಿಸು ಪಾತಕಿ ನಾನಾದೆ | ಘಾತವ ಗೈದೆನೆಂದು ||
ಭೂತಳಪತಿಯೆಂದ ಮಾತನು ಪಾಲಿಸೆ | ಪೇತುಗನಾದೆನಿಂದು || ೧ ||
ನೇತ್ರವಾರಿಯ ಸೂಸಿ ಗಾತ್ರವ ತಗ್ಗಿಸಿ | ಧಾತ್ರಿಯೊಳುರುಳಾಡಲು ||
ಮಿತ್ರಕುಲಜ ಸೌಮಿತ್ರಿಯ ನೋಡುತ | ಧಾತ್ರಿಜೆಯಿಂತೆಂದಳು || ೨ || 65 ||

ದ್ವಿಜಾವಂತಿ - ಝಂಪೆ

ಏಕೆ ನಿಂದಿಹೆ ಪೋಗು ಸೌಮಿತ್ರಿ ಬೇಗ |
ಭೂಕಾಂತ ಕೋಪಿಸುವ ತಳುವಿದರೆಯೀಗ || ೧ ||
ಈ ಕಾಡೊಳುಗ್ರಜಂತುಗಳೆನಗೆ ನಂಟು |
ಏಕಾಕಿ ರಘುನಾಥನಲ್ಲಿ ಯಾರುಂಟು || ೨ ||
ರಜಕನಾಡಿದ ಮಾತು ಹಿರಿದಾಯ್ತು ದೊರೆಗೆ |
ನಿಜಸತಿಯ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಹುಸಿಯಾಯ್ತು ಕಡೆಗೆ || ೩ ||
ಕರುಣಾಳು ರಾಘವನು ತಪ್ಪುವನೆ ತಾನು |
ತರುಣಿ ಜನ್ಮದಿ ಬಂದ ಕಡುಪಾಪಿ ನಾನು || ೪ ||
ಬರುವ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪತಿಯಾಗಲವನು |
ವಿರಹದುರಿ ಸೋಂಕದಿರಲೆಂದು ಬೇಡುವೆನು || ೫ ||
ಹಿಂದೆ ದೂರಿದೆ ನಿನ್ನ ಮನ್ನಿಪುದು ಚಿಣ್ಣ |
ಚೆಂದದಲಿ ಬಾಳುವುದು ಮರೆತೆಲ್ಲರೆನ್ನ || ೬ || 71 ||

ವಾರ್ಧಕ

ತಾಯೆ ಭೂದೇವಿ ನೀ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ವುದು ಸುತೆಯ |
ನೋಯದಂತೀ ವನದಿ ಪೋಪೆ ತಾನೆಂದೆನುತ |
ಲಾಯಸಂಬಡುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ತೆರಳುತ್ತ ಮರಳುತ್ತಲುಯ್ಯಲೆಯವೋಲು ||
ತೋಯಜಾಕ್ಷಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಸೌಮಿತ್ರಿ ಪೋಗುತಿರ |
ಲಾಯ ತಪ್ಪಿಯೆ ಬಿದ್ದು ಮೈ ಮರೆದು ಬಳಿಕೆದ್ದು |
ಬಾಯಬಿಟ್ಟೊರಲಿದಳು ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯವ ಹಳಿದು ರಾಯನರಸಿಯು ವನದೊಳು || ೧ || 72 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ

ನಡೆಯುವೆ ನಾನೆಂತೀಯೆಡೆಯೊಳು ಶಿವ ಶಿವ |
ನಡುಗುವುದಯ್ಯೋ ಎನ್ನೆದೆಯು ||
ಪೊಡವಿಪನರಸಿಯ ಹುಡುಕುತ ಬಂದಿತೆ |
ಹುಡಿಯೊಳು ಹೊರಳುವ ವಿಧಿಯು || ೧ ||
ಬತ್ತಿದೀ ಬದುಕನ್ನು ಹೊತ್ತುಳಿವುದಕಿಂತ |
ಕುತ್ತವ ಕಳೆವುದೆ ಲೇಸು ||
ಹೊತ್ತೆನು ಬಸುರನ್ನು ಮತ್ತಾವ ಭಾಗ್ಯಕೊ |
ಸತ್ತೆನೆಂದರು ಕಯ್ಯ ಬಿಡದು || ೨ ||

ಜನಕರಾಯನೆ ತಂದೆ ಜನನಿಯೆ ಭೂದೇವಿ |
ಇನಕುಲೇಶನೆ ಪಟ್ಟದರಸ ||
ಅನಲ ತಾ ಸುಡಲಿಲ್ಲ ಜನಗಳು ಸುಟ್ಟರು |
ವನಕಾಗಿ ಕಳೆದೆನೆ ವರುಷ || ೩ || 75 ||

ಭಾಮಿನಿ ಅರ್ಧ
ವನಿತೆ ತಾನತಿ ಶೋಕಭಾರದಿ |
ತನುವ ಮರೆದಾ ವನದೊಳೊರಗಿರೆ |
ಮನದೊಳರಿದೈತಂದು ನುಡಿಸಿದ ಮುನಿಪ ವಾಲ್ಮೀಕಿ || ೧ || 76 ||

ನವರೋಜು - ಏಕ
ಯಾರಮ್ಮಾ ಈ ವನಕೆ | ಬಹ |
ಕಾರಣ ಪೇಳ್ ನೀ ದಿಟಕೆ ||
ನಾರಿಯೆ ನಿನ್ನಯ ನೀರಜ ನೇತ್ರದಿ |
ತೋರುವ ಶೋಕದ ವಾರಿಯಿದೇನಿದು || ೧ ||
ಭೀತಿಯ ನೀ ಬಿಡು ಬೇಗ | ಪ್ರಾ |
ಚೇತಸ ನಾ ತಿಳಿಯೀಗ ||
ಖಾತಿಯ ಘಾತಿಸಿ ನೀತಿಯ ಪ್ರೀತಿಸಿ |
ಭೂತಹಿತಕೆ ಮನಸೋತರ ಕುಲಪತಿ || ೨ || 78 ||

ದೇಶಿ - ಅಷ್ಟ
ಮುನಿಪಾಲ ಕೇಳಯ್ಯ ಬಾಳಿನ ಕಥೆಯ |
ಎನಗೀಗ ಬಂದಿರ್ಪ ಘನತರ ವ್ಯಥೆಯ ||
ಜನಕರಾಯಗೆ ನಾನು ಅವನಿಯೊಳ್ ದೊರೆತೆ |
ಜನಪನಿಂದೆನಗಾಯಿತಭಿಧಾನ ಸೀತೆ || ೧ ||
ಹರಧನುವೆತ್ತಿದ ಶ್ರೀರಾಮ ರಮಣ |
ದುರುಳ ರಾವಣ ತೆತ್ತನೆನಗಾಗಿ ಹರಣ ||
ದೊರೆಯಾದ ರಘುವೀರ ಕೋಸಲ ಧರೆಗೆ |
ಗುರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಹೆ ಜನರ ನಾಲಿಗೆಗೆ || ೨ || 80 ||

ಮಧ್ಯಮಾವತಿ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಲೋಕಪಾಲಕ ರಾಮಚಂದ್ರ ತ್ರಿ |
ಲೋಕಪಾವನೆ ಧರಣಿಜಾತೆಯ |
ಲೋಕನಿಂದೆಗೆ ಭೀತಿಗೊಳ್ಳುತ |
ನೂಕಿದನೆ ಕಾಡಡವಿಗೆ || ಚಿತ್ರವಾಯ್ತು || ೧ ||
ಅರಗಳಿಗೆ ಯೋಚಿಸುತಲೆಂದನು |
ಧರೆಯ ಬದುಕಿದು ಶೋಕಮೂಲವು |
ಮರುಗಲೇನಿದೆ ಪ್ರಾಜ್ಞನೆನುತಲಿ |
ಧರಣಿಜಾತೆಗೆ ಪೇಳ್ವನು || ಮುನಿಪ ದಯದೀ || ೨ || 82 ||

ಜಂಗಲಾ - ಏಕ
ಚಿಂತೆಯಿದೇತಕೆ ಬಿಡು ನೀ ಭ್ರಾಂತಿಯ |
ಕಾಂತೆಶಿರೋಮಣಿಯೆ ||
ಸಂತಾನದ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿ ಶೋಭಿಸಿ |
ಸಂತಸ ತಳೆಯುವೆಯೆಲೆ ತಾಯೆ || ೧ ||
ಅನ್ಯನು ನಾನೆಂಬೆಣಿಕೆಯ ಬಿಡು ನೀ |
ಗಣ್ಯಪಿತಗೆ ಸಖನು ||
ಪುಣ್ಯೋದಯಕಾಲವ ಕಾದಿರು ನಡೆ |
ಯೆನ್ನಾಶ್ರಮದೆಡೆ ನೀನಿನ್ನು || ೨ || 84 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಕಾಲಗತಿಯನು ಮೀರಲಸದಳ |
ವೇಳುಬೀಳುಗಳಿಲ್ಲ ಸಹಜವು |
ಪೇಳಲೇನದನಜಕಪಾಲದಿ ಶೂಲಿ ಬಳಲಿದನು ||
ಬಾಲೆ ಮರುಗದಿರೇಳು ಧೈರ್ಯವ |
ತಾಳು ನಡೆಯೆನ್ನಾಶ್ರಮಕೆಯೆಂ |
ದಾಲತಾಂಗಿಯ ಸಂತವಿಸಿ ಕರೆದೊಯ್ದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ || ೧ ||
ಇನಕುಲೇಶನ ಪಟ್ಟದರಸಿಗೆ |
ವನವೆ ನೆಲೆವನೆಯಾಯ್ತು ಶಿವಶಿವ |
ದಿನವ ನೂಕುತಲಿರ್ದಳವನಿಜೆ ಮನದ ದುಗುಡದಲಿ ||
ವನಿತೆ ಪಡೆದಳು ತನಯರೀರ್ವರ |
ದಿನಪಕುಲಜರು ಕುಶಲವರು ಕಾ |
ನನದೊಳನುದಿನ ಬೆಳೆವುತಿರ್ದರು ಮುನಿಪಕರುಣದಲಿ || ೨ || 86 ||

ವಾರ್ಧಕ
ಇತ್ತಲಾ ರಾಮ ತನ್ನನ್ವಯಕೆ ರಾವಣನ |
ಹತ್ಯೆಯಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾಪ ಘಟಿಸಿತದ |
ನುತ್ತರಿಪ ಬಗೆಯಾವುದೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡು ಮುನಿಪೋತ್ತಮರ ಮತದಿಂದಲಿ ||
ಉತ್ತಮಾಶ್ವವ ತರಿಸಿ ಹಯಮೇಧ ದೀಕ್ಷೆಯಂ |
ಪೊತ್ತು ಶತ್ರುಘ್ನನಂ ಸೇನಾನಿಯಂ ಮಾಡಿ |
ತತ್ತುರಗ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಕಾವಾಜಿ ಪೃಥ್ವಿಯೊಳ್ ಸಂಚರಿಸಿತು || ೧ || 87 ||

ಕಾಂಬೋಧಿ - ಝಂಪೆ
ಶತ್ರುಘ್ನ ಸೇನೆಗಳ ಸೂತ್ರಗಳ ಧರಿಸುತ್ತ |
ಸತ್ರತುರಗದ ರಕ್ಷೆಗೊಲಿದು ||
ಶತ್ರುಗಳ ಮರ್ದಿಸುತ ಮಿತ್ರರನು ಸಲಹುತ್ತ |
ಗೋತ್ರಹರನಂತೆ ನಡೆತಂದು || ೧ ||
ತಮಸೆಯಾ ತಟದಲ್ಲಿ ಕಮನೀಯ ಸೌಂದರ್ಯ |
ಸಮನಾರು ತನಗೆನ್ನುತಿರಲು ||
ರಮಣೀಯ ವನಚರಿಸಿ ತಮಹಾರಿಯೊಳು ಮಿಂದು |
ಶ್ರಮಕಳೆವ ಮನವ ತಾಳಿರಲು || ೨ ||
ಉತ್ತಮಾಶ್ವವು ವಿಪಿನ ಸುತ್ತುತ್ತ ಮುನಿಪವನ |
ದೊತ್ತಿನಲಿ ಮೇಯುತ್ತಲಿರಲು ||
ಚಿತ್ತದೊಳಗಾಶ್ಚರ್ಯವೆತ್ತೋರ್ವ ಮುನಿಪುತ್ರ |
ಹತ್ತಿರಕೆ ಕರೆದು ಮಿತ್ರರೊಳು || ೩ || 90 ||

ಬಿಲಹರಿ - ಅಷ್ಟ
ಮಾಣಿಗಳೆಲ್ಲರು ಕೇಳಿ | ಬಂದ |
ಪ್ರಾಣಿಯಾವುದು ನೀವು ಪೇಳಿ || ಪ ||
ಕ್ಷೋಣಿಯೊಳತಿ ಚೋದ್ಯ ನಾನೀಗ ಕಂಡೆನು |
ಜಾಣರಾದರೆ ಮನಗಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ || ಅ.ಪ||
ಹೊತ್ತಿದೆ ಭಾರಿಯ ಮಯ್ಯ | ಅದ |
ಸುತ್ತಿದೆ ಮಣಿಜಾಲವಯ್ಯ ||
ಬೆತ್ತವ ಹಿಡಿದಿಹ ಸುತ್ತಣ ಜನಗಳು |
ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ || ಮಾಣಿ || ೧ ||
ಹಿಂಗಡೆ ಜೋಲುವ ಬಾಲಾ | ತಾನು |
ರಂಗಿಲಿ ತೂಗುವ ಲೀಲಾ ||
ಅಂಗವ ನೋಡಲು ಕಂಗಳು ಸಾಲವು |
ಚಂಗು ಚಂಗನೆ ಪೋಡಿ ಸಂಗಡ ಬನ್ನಿರಿ || ಮಾಣಿ || ೨ ||

ಮಾವಿನ ಗಾತ್ರದ ಉಂಡೆ | ಹಿಂದೆ |
ಠೀವಿಲಿ ಬೀಳ್ವುದ ಕಂಡೆ ||
ನಾವಿಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ತಾವನ್ನೆ ಬಿಡುವುದು |
ಭಾವಿಸಿ ಕಾಂಬರೆ ಧಾವಿಸಿ ಬನ್ನಿರಿ || ಮಾಣಿ || ೩ || 93 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಕುವರನಾಡಿದ ನುಡಿಗೆ ವಟುಗಳಿ |
ದವನಿಯೊಳಗಾಶ್ಚರ್ಯವೆನುತಲಿ |
ತವಕಗೊಳ್ಳುತ ಭರದಿ ಕರೆದರು ಲವಕುಮಾರಕನ ||
ಬವರಗಲಿಯೈತಂದು ಬೇಗದೊ |
ಳವಸರವಿದೇನೆನುತ ಬೆಸಗೊಳ |
ಲಿವರು ಪೇಳಲು ಕೇಳುತೊರೆದನು ಜವದಿ ಬಾಲರಲಿ || ೧ || 94 ||

ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ - ಅಷ್ಟ
ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರು ಕೇಳಿರಿ | ಭೂಮಿ | ಪಾಲಕನಶ್ವವು ತಿಳಿಯಿರಿ ||
ಕೇಳಿದ ಹಯಶಾಸ್ತ್ರ ನೆನೆಯಿರಿ | ಅದ | ಪೋಲುವ ಪಶುವೆಂದು ಬಗೆಯಿರಿ || ೧ ||
ತವಕವಿದ್ದರೆ ಬೇಗ ಏಳಿರಿ | ಬಂದ | ಹವಣ ವಿಚಾರಿಪ ಸಾಗಿರಿ ||
ಕವಿಗುರುವಾಶ್ರಮದೊಳಗಿಲ್ಲ | ವನ | ಬುವಿಯನ್ನು ಕಾಯುವ ನಾವೆಲ್ಲ || ೨ ||
ಲವನೆಂದ ಮಾತಿಗೆ ಒಲಿಯುತ್ತ | ಮುನಿ | ಕುವರರು ಹರ್ಷದಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ ||
ಜವದಿಂದಲೋಡೋಡಿ ಬಂದರು | ನಿಂದ | ಜವನದ ಪರಿಯನ್ನು ಕಂಡರು || ೩ || 97 ||

ಕಂದ
ಹರಿಯೆಡೆ ಸಾರ್ದಾವಟುಗಳ್ |
ಹರುಷದಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರೆ ಕಾಣುತಲಾಗಳ್ ||
ಹರಿತನುಜಂ ಹರಿಹಾಯುತ |
ಹರಿಯಂತಾರ್ಭಟಿಸುತಲವರೊಡನಿಂತೊರೆದಂ || ೧ || 98 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ನೋಡಿದಿರೆ ಬಾಲಕರು ಮೆರೆಯುವ |
ರೂಢಿಪಾಲನ ಹಯದ ಪರಿಯನು |
ಕಾಡಿಗಧಿಪತಿ ತಾನೆಯೆಂಬ ಸ | ಗಾಢದಿಂದ || ೧ ||
ಕೆಡಿಸಿತೀವನಸಿರಿಯನೇನಿದು |
ಪೊಡವಿಪಾಲಕ ಬುದ್ಧಿಶೂನ್ಯನೆ |
ಹಿಡಿದು ನೋಡುವ ಯಾರದೆನುತಲಿ | ತಡೆಯದೀಗ || ೨ ||
ಹತ್ತಿರಕೆ ಬಂದಾಗ ತುರಗದ |
ನೆತ್ತಿಯೊಳು ಶೋಭಿಸುವ ಲಿಖಿತವ |
ನೆತ್ತಿ ವಾಚಿಸತೊಡಗಿದನು | ಲವನರ್ತಿಯಿಂದ || ೩ || 101 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಅಷ್ಟ
ತರಣಿ ವಂಶಜರಾಮ ಧರಣಿಯೊಳ್ ನಿಸ್ಸೀಮ | ತುರಗಮೇಧವ ಮಾಳ್ಪನು ||
ಪರಮವಿಕ್ರಮಿಗಳು ಹರಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ | ಧುರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು || ೧ ||
ರಣಕಂಜಿ ನಡೆವರು ಕನಕಾದಿಗಳ ಕೊಟ್ಟು | ಮಣಿಯಲು ಪಾದದೊಳು ||
ದಣಿಸದೆ ಪೊರೆವನು ರಣಗಲಿ ಶತ್ರುಘ್ನ | ಗಣಿಸುವ ಮಿತ್ರರೊಳು || ೨ ||
ವಾಜಿಯ ಪಣೆಯಲಿ ರಾಜಿಪ ಲೇಖವ | ರಾಜತನೂಜ ನೋಡಿ ||
ಸೋಜಿಗದಿಂದೋದಿ ತೇಜದಿಂದುರಿಯುತ್ತ | ಲಾಜಿಗೆ ಮನವ ಮಾಡಿ || ೩ || 104 ||

ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ - ಅಷ್ಟ
ದುರುಳ ರಾವಣನನ್ನು ಶೌರ್ಯದಿ | ತಾನು | ತರಿದವನೆನ್ನುವ ಗರ್ವದಿ ||
ಮೆರೆಯುವ ರಾಘವನೆಂಬನು | ಇಂದು | ಧರಣಿದೇವಿಯು ಬಂಜೆಯೆಂದನು || ೧ ||

ಮಾರಿತೆ ಪೌರುಷ ರಾಮಗೆ | ಬಳಿ | ಸಾರಿತೆ ಷಂಢತೆ ವೀರರ್ಗೆ ||
ಮೇರೆದಪ್ಪಿದ ಮದ ಮುರಿಯುವೆ | ರಣ | ಮಾರಿಗೆ ಹಬ್ಬವ ಕರೆಯುವೆ || ೨ || 106 ||

ಭೈರವಿ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಜನಪಕುವರನ ವೀರವಾಕ್ಯವ | ಮುನಿಕುಮಾರರು ಕೇಳುತ ||
ಧನುವ ಪಿಡಿದಿಹ ತರಳಗೆಂದರು | ಮನದಿ ಭಯವನು ತಾಳುತ || ೧ ||
ಲವನೆ ಕೇಳೈ ಅವನಿಪಾಲನ | ಸವನಹಯವಿದ ಕಟ್ಟಲು ||
ಜವನ ದೂತರ ಹಬ್ಬವೆನಿಸುವ | ಬವರ ಬಪ್ಪುದು ತಿಳಿಯಲು || ೨ ||
ಬಡವ ಕೋಪಿಸಲೇನು ಫಲವೈ | ಒಡೆವುದಾತನ ದವಡೆಯು ||
ತೊಡೆಯು ಮುರಿಯಲು ದಾರಿಯಲ್ಲವೆ | ಹುಡುಗನತಿ ಹಾರಾಟವು || ೩ ||
ಹೊಂಗೆಮರದಾ ತೊಂಗಲಲ್ಲಿ | ಮಂಗನಾಟವನಾಡುವ ||
ಭಂಗಪಡುವುದು ಸಾಕು ಏಳೈ | ಸಂಗವೇತಕೆ ಭೂಪರ || ೪ || 110 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಝಂಪೆ
ಕುವರರೆಂದುದನು ಕೇಳಿ | ನುಡಿದನಾ | ಲವನು ರೋಷವನು ತಾಳಿ ||
ಬವರವೆಂಬುದ ಬಲ್ಲೆನು | ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ | ಸವರುವೆನು ವೈರಿಗಳನು || ೧ ||
ಧಾರಿಣಿಗೆ ರಾಮನೋರ್ವ | ಧುರದೊಳಗೆ | ಧೀರ ತಾನೆಂಬ ಗರ್ವ ||
ಹಾರಿಸದೆ ಪೋದರಾನು | ಕ್ಷೋಣಿಗತಿ | ಭಾರಕನು ಪೇಳಲೇನು || ೨ ||
ಎಂದು ಪೌರುಷವಾಡುತ | ಲವ ತಾನು | ಬಂದು ತುರಗವ ಪಿಡಿಯುತ ||
ತಂದು ಕದಳಿಯ ಮೂಲಕೆ | ಕಟ್ಟುತ್ತ | ನಿಂದ ಸಹಸಿಯು ಯುದ್ಧಕೆ || ೩ || 113 ||

ಕಂದ
ಲವನಾ ಹರಿಯಂ ಬಿಗಿದು ತ |
ರುವಿನೆಡೆಯೊಳ್ ಧನುಗೊಂಡುತ್ಸಹದಿಂದಾಗಳ್ ||
ಹವಕನುವಾಗಿರೆ ಕಾಪಿಗ |
ರವನಂ ನುಡಿಸಿದರುರುತರ ಲಘುನುಡಿಯಿಂದಂ || ೧ || 114 ||

ನವರೋಜು - ಏಕ
ತುಂಟನಾದೆಯೋ ಎಲೆ ಮಾಣಿ | ನಿನ್ನ |
ಸೊಂಟ ಮುರಿವುದು ದೇವರಾಣೆ ||
ತುಂಟತೆಯಿಂದಲಿ ಬಂಟರನರಿಯದೆ |
ಗಂಟಲಗಾಣದ ನಂಟತೆ ಮಾಳ್ಪರೆ || ೧ ||
ಪಾಣೀಪಂಚೆಯ ನಡುಕಟ್ಟು | ನಿನ್ನ |
ಗೋಣಿನ ಮೇಲಕೆ ಮರಿಜುಟ್ಟು ||
ಮಾಣಿಯ ಕಯ್ಯಲಿ ಬಾಣವ ಕಂಡರೆ |
ಚೂಣಿಯ ವೀರರು ಪ್ರಾಣವ ಬಿಡುವರೆ || ೨ ||
ಗಂಡರ ಗಂಡನು ಶತ್ರುಘ್ನ | ಅವ |
ಕಂಡರೆ ತಡೆಯನು ಈ ವಿಘ್ನ ||
ಉಂಡೆಯ ಹಂಡೆಯ ತುಂಡಾಗಿಸು ನಡೆ |
ಮಂಡೆಯ ತೆರೆದಿರು ಪುಂಡಾಟದಿ ನೀ || ೩ || 117 ||

ಪರಿವರ್ಧಿನೀ
ಆಲಿಸಿ ಚಾರಕರಾಡಿದ ನುಡಿಯನು |
ಆಲಿಗಳುರಿಯಲು ಕಾರುತ ಕೆಂಗಿಡಿ |
ಬಾಲನ ಪರಿಯನು ನೋಡಿರಿ ನೀವೀಗೆನುತಲಿ ಧನು ಸೆಳೆದು ||
ಲೀಲೆಯೊಳವ ಶರಜಾಲವ ಬೀರಲು |
ಶೂಲಿಯೊ ಕಾಲನೊ ಕೋಲನು ತಾಳೆವು |
ಬಾಳುಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದೋಡುತ ಶತ್ರುಘ್ನಗೆ ದೂರಿದರು || ೧ || 118 ||

ಪುನ್ನಾಗ - ಅಷ್ಟ
ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಶರಣೆಂಬೆವು | ಮಹಾ |
ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಶರಣೆಂಬೆವು || ಪ ||
ಸ್ವಾಮಿಯೆ ನಮ್ಮಯ ಪ್ರೇಮದ ದೇವನು |
ಕಾಮಿತವೀಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತನು || ಅ.ಪ.||
ಧಾರಿಣಿ ಸುತ್ತುವ ತುರಗ | ಬಂದು |
ಸೇರಿತು ಈ ವನಸೆರಗ ||
ಭಾರಿಯ ವೀರರ ಸ್ವಾರಿಯ ಕಂಡಿಲ್ಲ |
ಪೋರನು ತಾನೊಬ್ಬ ಘೋರನೆ ಕಟ್ಟಿದ || ಸ್ವಾಮಿಯೆ || ೧ ||
ಅವನಾವ ರಾಯನ ಮಗನೊ | ಮತ್ತೆ |
ದಿವಿಜನಾಥನೊ ಕಾಲನಹನೊ ||
ಕುವರನ ಕಂಡರೆ ತವಸಿಯ ಸುತನಂತೆ |
ಅವನಿಯೊಳಿದಿರಿಲ್ಲ ಬವರದೊಳಾತಗೆ || ಸ್ವಾಮಿಯೆ || ೨ ||
ಪೇಳಲೇನೆಳೆಯ ಬಾಲಕನು | ನೋಡೆ |
ಕೋಲುಮಿಂಚಿನ ಸರಿಸಮನು ||
ಕೇಳಿದರಾತನ ಕೋಲಿನೊಳಿಟ್ಟನು |
ತಾಳಲಿಕಾರದೆ ಪೇಳಲು ಬಂದೆವು || ಸ್ವಾಮಿಯೆ || ೩ || 121 ||

ವಾರ್ಧಕ
ಚರರೆಂದ ಮಾತುಗಳನಾಲಿಸಿಯೆ ಶಿರವೊಲಿದು |
ತರಳನೋರ್ವಂ ತುರಗಮಂ ಕಟ್ಟಿದನೆ ಕಾದ |
ಲುರವಣಿಸಿದನೆ ರಘುಜಗಿದಿರಾಗಿ ಮಝುಭಲರೆ ಧರೆಗಿದು ವಿಚಿತ್ರವೆನುತ ||
ಅರಿಸೂದನನು ಮನದಿ ಚಿಂತಿಸುತಿರಲ್ಕಂಡು |
ಶರಚಾಪಮಂ ಕೊಳ್ಳುತುರುತರಾವೇಶದಿಂ |
ದುರುಳನಂ ತರಿವೆ ತಾನೆಂದುಬ್ಬಿ ಬೊಬ್ಬಿರಿದ ಧುರಧೀರ ಚಂದ್ರಕೇತು || ೧ || 122 ||

ಮಾರವಿ - ಏಕ
ಜನಕನೆ ಬಿಡುಬಿಡು ಮನಸಿನ ಚಿಂತೆಯ | ತನುಜನು ನಾನಿರಲು ||
ಅನುಮತಿಯಿತ್ತಾಕ್ಷಣ ಹಯ ತರುವೆನು | ಸೆಣಸುತ ಬಾಲನೊಳು || ೧ ||
ಭೋರ್ಗುಡಿಸುವ ಬಲು ಮಾರ್ಗಣ ವರ್ಗದಿ | ಕಾರ್ಗಾಲವ ತೋರಿ ||
ಭಾರ್ಗವನಾಗಲಿ ಭರ್ಗನೆಯಿರಲವ | ನೀರ್ಗುಡಿಸುವೆ ಸಾರಿ || ೨ ||
ಲಕ್ಷ್ಮಣತರಳನಪೇಕ್ಷಣವಾಲಿಸಿ | ಪಕ್ಷ್ಮವನರಳಿಸುತ ||
ತತ್ಕ್ಷಣದಲಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವರಿಸೆನ | ಲಿಕ್ಷ್ವಾಕುಜಖ್ಯಾತ || ೩ ||
ತಾತನ ಬಳಿಯಿಂದಾತನು ಪೊರಟು ವ | ರೂಥದಿ ನಡೆತಂದು ||
ಸೀತಾಸುತನನು ಖಾತಿಯೊಳೀಕ್ಷಿಸಿ | ಮಾತಾಡಿದನಂದು || ೪ || 126 ||

ಶಂಕರಾಭರಣ - ಮಟ್ಟೆ
ತರಳ ನೀನದಾರು ಪೇಳು | ಹರಿಯ ತುರಗ ಕಟ್ಟಿ ಬರಿದೆ |
ಧುರದಿ ಪ್ರಾಣ ತೆರುವೆಯರಿತು | ತೆರಳು ಸುಮ್ಮನೆ || ೧ ||
ಮುನಿಪ ಕರುಣದಿಂದಲಾನು | ವನದಿ ಬೆಳೆದ ಕುವರ ಲವನು |
ಜನಪಜಾತ ನಿನ್ನ ನಾಮವೆನಗೆ ತಿಳುಹಿಸು || ೨ ||
ಮಿತ್ರಕುಲಜ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಂಕ | ಪುತ್ರ ನಾನು ಚಂದ್ರಕೇತು |
ಸತ್ರತುರಗ ಬಿಡಲು ನಿನಗೆ | ಮಿತ್ರನಾಗುವೆ || ೩ ||
ಸೃಷ್ಟಿಪಾಲ ಗರ್ವದಿಂದ | ಧೃಷ್ಟನಾದನದಕೆ ಹರಿಯ |
ಕಟ್ಟಿ ಧುರಕೆ ನಿಂತೆ ನಾನು | ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವೆನೆ || ೪ || 130 ||

ಕೇದಾರಗೌಳ - ಝಂಪೆ
ಧರೆಗಿಳಿದ ದೇವನನ್ನು | ನಿಂದಿಸುವ | ದುರುಳ ನಿನ್ನಯ ಶಿರವನು ||
ತರಿವೆ ನೋಡೀ ಕ್ಷಣದಲಿ | ಜಗವೆಲ್ಲ | ವರಿತು ಮಾನದಿ ಬಾಳಲಿ || ೧ ||

ಅಲ್ಲ ನಾ ಬಡ ನೃಪಾಲ | ವಾಲ್ಮೀಕಿ | ಯಲ್ಲರಿತೆ ಶಸ್ತ್ರಜಾಲ ||
ಸಲ್ಲದೀ ಮಾತೆನ್ನೊಳು | ಕೊರಳರಿದು | ಚಲ್ಲುವೆನು ನೋಡೀಗಲು || ೨ || 132 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಧುರದಿ ಲವನೊಳು ಸೆಣಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ |
ತರಳನುರುಳಲು ರಾಮಸೈನ್ಯವು |
ಭರದಿ ಮುಸುಕಲು ಬಾಣಜಾಲದಿ ಧರಣಿಗುರುಳಿಸಲು ||
ಮರಳಿ ವೀರರು ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ |
ಲಿರಲು ಮನದೊಳಗರಿತು ಧಾವಿಸಿ |
ಪರಿಕಿಸುವೆ ತಾನೆನುತ ರೋಷದಿ ಪೊರಟ ಶತ್ರುಘ್ನ || ೧ || 133 ||

ಕಾಂಬೋಧಿ - ಝಂಪೆ
ಕಂಡನಾ ಶತ್ರುಘ್ನ ದಿಂಡುಗಡೆದುರುಳಿರ್ದ |
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಸೇನೆಯನು ||
ರುಂಡಮುಂಡಗಳನ್ನು ಚಂಡಾಡಿಯುಬ್ಬೇರಿ |
ಗಂಡುಗಲಿ ಬಾಲ ಮೆರೆವುದನು || ೧ ||
ಕಲಿತನಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಲುವಿಕೆಗೆ ತಲೆದೂಗಿ |
ಚೆಲುವಿಕೆಗೆ ಮನಮಾಡಿ ನೋಡಿ ||
ಎಳೆಯನಿವ ಪೋಲುವನು ಇಳೆಯಾಣ್ಮತನುವಿದನು |
ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದ ಮಾತಾಡಿ || ೨ || 135 ||

ಸಾರಂಗ - ಅಷ್ಟ
ಯಾರಲೊ ಬಾಲಕನೆ | ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಾನು | ಭೂರಿಶೌರ್ಯಾನ್ವಿತನೆ ||
ಯಾರ ಕಂದನು ನೀನು ತೋರುವೆ ವಟುವಂತೆ |
ಹೋರುವ ಪರಿಗಳೇನು || ಪೇಳ್ನೀನು || ೧ ||
ಅರಿಯೆನು ಕುಲವ ನಾನು | ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ | ಕರುಣದಿ ಬೆಳೆದಿಹೆನು ||
ಕರೆವರು ಲವನೆಂದು ಧುರದೊಳಾ ರಾಮನ |
ಗರುವವ ಮುರಿಯಲೆಂದು || ಬಂದಿಹೆನಿಂದು || ೨ ||
ತರಳ ಕೇಳ್ ರಾಮನನು | ಗೆಲ್ಲುವೆನೆಂಬ | ಪರಮವಿಕ್ರಮಿಯ ನಾನು ||
ಸುರನರ ದನುಜರೊಳರಿತಿಲ್ಲ ಪೂರ್ವದಿ |
ತೆರದಿರು ಪ್ರಾಣವನು || ಸಣ್ಣವನು || ೩ ||
ಅಂಥ ಪರಾಕ್ರಮಿಯ | ಸಂಗರದಿ ಗೆ | ಲ್ವಂಥ ಮನೋವಾಂಛೆಯ ||
ಸಂತತ ತಾಳಿಹೆ ಸಂತಸವಾಗಿದೆ |
ನಿಂತುನೋಡೀಗೆಂದನು || ಬಾಲಕನು || ೪ ||
ಎಳೆಯ ಕೇಳಾಹವದಿ | ಎನ್ನನು ನೀನು | ಗೆಲಿದರೆಯೀದಿನದಿ ||
ನಳಿನಾಕ್ಷನೈತಂದು ಕಲಹಕ್ಕೆ ನಿಲುವನು |
ಅಳಿಯುವೆ ನೀನೋಡು || ಹಯವ ಬಿಡು || ೫ || 140 ||

ಮಾರವಿ - ಏಕ
ಬಿಡುಬಿಡು ನಿನ್ನಯ ಬಡಿವಾರಂಗಳ | ನುಡಿಯದಿರೆನ್ನೊಡನೆ ||
ಬಡಿದು ರಣಾಗ್ರದಿ ಕೆಡಹುತ ಮಾರಿಗೆ | ಕೊಡುವೆನು ಬಲಿಯನ್ನೆ || ೧ ||
ಎಳೆಯನ ಭಾಗ್ಯವ ಕಲಹದೊಳೀದಿನ | ವಳಿಸಲು ಮನಬರದೆ ||
ತಲೆಗಾಯ್ದ್ವೆಹೆನದ ತಿಳಿಯದೆ ಹಮ್ಮಿಲಿ | ಹಲುಬುವೆ ನೀ ಬರಿದೆ || ೨ ||
ಎಡಬಿಡದೀರ್ವರು ಗುಡುಗುತ ಕಣೆಗಳ | ಜಡಿಮಳೆಯನು ಸುರಿಸೆ ||
ಹುಡುಗನ ಮೆಚ್ಚುತ ನುಡಿದನು ಶತ್ರುಹ | ಕುಡಿವೊಡೆದಿರಲಾಸೆ || ೩ || 143 ||

ಜಂಜೂಟಿ - ರೂಪಕ

ತರಳ ಕೇಳು ನಿನಗೆ ನಾನು | ಧುರದಿ ಮೆಚ್ಚಿದೆ |
ಪರಮವೀರನಿಂದ ಧರೆಯ | ಸಿರಿಯು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ||
ಅರಳಿ ಫಲಿಸುವಂಥ ತರುವ | ತರಿವ ಪಾಪಕೆ |
ಅರಿತು ಮನವ ಮಾಡಲಾರೆ | ತೆರಳು ನಿಲಯಕೆ || ೧ ||
ಧುರದಿ ಮಲೆತ ವೀರನನ್ನು | ಅರಿವ ಕಾರ್ಯಕೆ |
ತರಣಿ ಕುಲಜ ಬರಿದೆ ನೀನು | ಮರುಗಲೇತಕೆ ||
ತರಳನಾದರೇನು ಹಿಡಿದ | ಉರುವ ಶಸ್ತ್ರಕೆ |
ತರಳತನವೆ ಮರುಳೆ ಹಿಂದೆ | ಸರಿವುದೇತಕೆ || ೨ || 145 ||

ಪಂಚಾಗತಿ - ಮಟ್ಟೆ

ಹುಡುಗನೆನುತಲಿ | ತಡೆದೆ ರಣದಲಿ ||
ದಡಿಗತನವ ತೋರ್ಪೆ ನಿನ್ನ | ಬಡಿವೆ ಕ್ಷಣದಲಿ || ೧ ||
ಬರಿಯ ಮಾತಿದು | ಧುರದಿ ಸಾಕಿದು ||
ಪೊರೆಯುವಂಥ ದೇವನನ್ನು | ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು || ೨ ||
ಸೆಣಸಲಾಗಳು | ರಣದಿ ಭರದೊಳು ||
ದಣಿದು ಲವನು ಶತ್ರುಹರನ | ಕಣೆಗೆ ಬೀಳಲು || ೩ || 148 ||

ವಾರ್ಧಕ

ನೋಡಿದನು ಶತ್ರುಘ್ನ ಬಾಲಕನ ರೂಪವನು |
ಮಾಡಿದನು ಮನದೊಳಗೆ ಬಹುಪರಿಯ ಯೋಚನೆಯ |
ರೂಢಿಪನ ಸಾದೃಶ್ಯವಂಗಾಂಗಗಳಲಿಯೊಡಮೂಡಿರುವುದಚ್ಚರಿಯಲಾ ||
ಆಡಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ಪೊಡವಿಜೆಯ ಸುತನಿವನು |
ಕಾಡಿನೊಳು ತಾಪಸರ ಬಳಿವಿಡಿದು ಬದುಕಿಹನು |
ಕೂಡಿಕೊಂಡಿವನ ನಾನೊಯ್ವೆ ರಥದೊಳಗಣ್ಣ ಪಾಡರಿಯಲೆಂದೊಯ್ಯಲು || ೧ || 149 ||

ಕಂದ

ಮುನಿಜರು ಕಂಡಿದ ಭಯದಿಂ |
ಜನನಿಗೆ ತಿಳುಹುವುದೆನುತಲೆ ಜವದಿಂ ಬರುತಂ ||
ಜನಕಜೆಗೊಂದಿಸಿ ನೀನೀ |
ನೆನುತಿರಲವರೊಳಗೋರ್ವಂ ಬೊಬ್ಬಿಡುತೆಂದಂ || ೧ || 150 ||

ಮುಖಾರಿ - ಏಕ

ಅಮ್ಮ ಲಾಲಿಸು ಮಾತನೊಂದ | ಕಂಡನು ವನದಿ |
ನಿಮ್ಮ ಜಾತನು ಹಯವೊಂದ ||
ನಮ್ಮನು ಕೇಳದೆಯೊಮ್ಮೆಗೆ ಬಂಧಿಸಿ |
ಹಮ್ಮಿನ ಭಟರಾ ಹೆಮ್ಮೆಯನೆಲ್ಲವ |
ಘಮ್ಮನೆ ಮುರಿದನು ಜುಮ್ಮೆನೆ ಮೂಜಗ |
ಶರ್ಮೆಯವರ್ಣಿಸಲಮ್ಮೆನು ಮಾತೆಯೆ || ೧ ||
ಬಾಲನ ಶೌರ್ಯವ ಕೇಳಿ | ಸೇನಾನಿ ಮಹಾ |
ಕಾಲನ ಪರಿ ಖತಿ ತಾಳಿ ||
ಕಾಳಗಕಿಳಿಯುತ ಪೇಳಿದ ನೀತಿಯ |
ಕೇಳದೆ ಲವ ಶರಜಾಲವ ಬೀರಲು |
ಲೀಲೆಯೊಳೀತನ ಸೋಲಿಸಿ ರಥದೊಳ |
ಗಾಲಯಕೊಯ್ದ ನೃಪಾಲಕನಾಲಿಸು || ೨ || 152 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಬಾಲರೆಂದುದನಾಲಿಸುತಲಾ |
ಶೂಲ ಹೊಕ್ಕಂತಾಗಲುದರದಿ |
ತಾಳಲಾರದೆ ಧರೆಯೊಳೊರಗುತ ಬಾಲೆಯಾಕ್ಷಣದಿ ||
ಬಾಳುವೆನು ನಾನೆಂತು ಜಗದಲಿ |
ಕೋಳುಗೊಂಡೀಭವದ ಬೆಳಸನು |
ಕಾಳುಗೈದನು ದುರುಳ ವಿಧಿಯೀ ಬಾಳುವೆಯನೆನುತ || ೧ || 153 ||

ನೀಲಾಂಬರಿ - ರೂಪಕ
ಬಾಲನೀಗೇತಕೆ ಬಂದಿತೊ | ಕಾಳಗಕಿಳಿಯುವ ಮನ ಜಗ |
ಪಾಲಕನೇಗಯ್ವನೊ ಸೆರೆ | ಯಾಳಾಗಿಹನಲ್ಲ || ೧ ||
ಕಂದನ ನಗೆಮೊಗ ಕಾಣುತ | ಹಿಂದಿನದೆಲ್ಲವ ಮರೆಯುವೆ |
ನೆಂದೆಣಿಸುತ ಬಾಳಿರಲಿಂದೀ ತೆರನಾಯ್ತು || ೨ ||
ಪಾತಕಿ ನಾನೀ ಜಗದೊಳ | ಗೇತಕೆ ಪುಟ್ಟಿದೆ ವ್ಯರ್ಥದಿ |
ಪ್ರೀತಿಯನುಂಡರ ಜೀವನ |ಘಾತಕಿಯಾದೆನಲಾ || ೩ ||
ಪೇಳುವೆನಾರಿಗೆ ಬಂದಿಹ | ಗೋಳನು ಮುನಿಪಾಲಕ ಪಾ |
ತಾಳಕೆ ಪೋಗಿಹ ವನದಲಿ ಕೇಳುವರಾರಿನ್ನು || ೪ || 157 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಕಂದನನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಜನಕಜೆ |
ನೊಂದುಕೊಳುತಿರುವಾಗ ಸಮಿಧೆಯ |
ತಂದು ಕಂಡನು ಕುಶಕುಮಾರಕನಂದು ಮಾತೆಯನು ||
ಇಂದಿದೇತಕೆ ತಾಯೆ ಶೋಕವು |
ಕಂದಿದಾನನ ಸಿರಿಯ ಕಂಡೆನು |
ಬಂದುದಾರಿಂದೆನಲು ಪೇಳ್ದಳು ಸಂದುದೆಲ್ಲವನು || ೧ || 158 ||

ಆನಂದಭೈರವಿ - ಏಕ
ಕಂದ ಕೇಳು ಲವನು ವನಕೆ |
ಬಂದ ಹಯವನೊಂದ ಕಂಡು |
ಕಟ್ಟಲು | ಸುದ್ದಿ | ಮುಟ್ಟಲು || ೧ ||
ಬಂದು ಜನಪ ಧುರದಿ ಗೆಲಿದು |
ಬಂಧಿಸುತ್ತಲವನ ರಥದಿ |
ಒಯ್ದನು | ಕೊರಳ | ಕೊಯ್ದನು || ೨ || 160 ||

ಮಾರವಿ - ಏಕ
ಪೊಡವಿಜೆಯಾಡಿದ ನುಡಿಗಳನಾಲಿಸಿ | ಕಿಡಿಗಳ ಸುರಿಸುತಲಿ ||
ಸಿಡಿಲಾರ್ಭಟದಲಿ ಗುಡುಗಿದ ಕೈದುವ | ತುಡುಕುತ ರೋಷದಲಿ || ೧ ||
ಮಾತೆಯೆ ಮನದೊಳಗೇತಕೆ ಶೋಕವು | ಜಾತನು ನಾನಿಹೆನು ||
ಮಾತೆನಗಿತ್ತರೆ ಘಾತಿಸಿ ಭೂಪನ | ಪ್ರೀತನ ಕರೆತಹೆನು || ೨ ||
ಚಿಕ್ಕವನನು ಸೆರೆಗಿಕ್ಕಿದ ದುರುಳನ | ಸೊಕ್ಕನೆ ಮುರಿಮುರಿದು ||
ಹೊಕ್ಕಿರಿವುತ ಯಮನೊಕ್ಕಲಗೈವೆನು | ಫಕ್ಕನೆ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು || ೩ ||
ಸುಡುವೆನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಡಿವೆ ಮಹೇಶನ | ಒಡೆವೆನು ಹರಿಯುರವ ||
ತಡೆಯದೆ ಬೇಗದಿ ಕೊಡು ನೀನಪ್ಪಣೆ | ಬಿಡುಬಿಡು ಸಂಶಯವ || ೪ ||
ಜನನಿಗೆ ವಂದಿಸುತನುಮತಿ ಪಡೆಯುತ | ಜನಕಜೆ ತನುಜಾತ ||
ಘನಶೌರ್ಯದಿ ತಾನನುವರಕೊದಕಿದ | ನನುಜನನರಸುತ್ತ || ೫ || 165 ||

ವಾರ್ಧಕ
ತಡೆದವರ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿದು ಬಡಿದು ಮೇಣ್ ನಡಮುರಿದು |
ಅಡಸಿದರ ತುಳಿದು ಕೆಡದುರುಳಿಸುತ ಹೊರಳಿಸುತ |
ನಡುಗಿಸುತಲರಿಭಯಂಕರನಾಗಿ ಮೆರೆದಿರಲ್ ಗಡಬಡಿಸಿ ರಿಪುವೀರರು ||
ಪೊಡವಿಗಿಳಿದಿರ್ಪ ಕಡೆಗಾಲವೋ ಬಡಬನೋ |
ತಡೆಯಲಾರೆವೆನುತ್ತಲೋಡುತಿರೆ ಸಂತೈಸಿ |
ಹುಡುಗನಧಟಂ ನೋಳ್ಪೆ ತಾನೆನುತ ರೌದ್ರದಿಂ ನಡೆತಂದ ಶತ್ರುಘ್ನನು || ೧ || 166 ||

ಭಾಮಿನಿ ಅರ್ಧ
ಶತ್ರುಹರನನು ಕಂಡು ಜನಕಜೆ |
ಪುತ್ರ ಕೂರಂಬುಗಳ ಜಾಲದಿ |
ಮಿತ್ರಕುಲಜನ ತನುವ ಮುಚ್ಚಿ ನಗುತ್ತಲಿಂತೆಂದ || ೧ ||167 ||

ಭೈರವಿ - ಅಷ್ಟ
ಶತ್ರುಘ್ನನೇನೊ ನೀನು | ರಾಘವನೃಪ | ಸತ್ರದ ರಕ್ಷಕನು ||
ಮಿತ್ರಜಕುಲಕೀರ್ತಿನೇತ್ರ ನೀನಪ್ಪೆಯೊ | ಮಿತ್ರನಾಗುವಿಯೊ ಇನ್ನು || ೧ ||
ಅವನೀಶರೆಲ್ಲರನು | ಗೆದ್ದಿರುವಂಥ | ಲವಣಾರಿಯಹೆನು ನಾನು ||
ಬವರದಿ ಬಲುಹಿಂದ ಸವರುವ ವೀರನ | ಭುವನದಿ ಕಾಣೆನಿನ್ನು || ೨ ||
ಬಣಗು ನೃಪಾಲರನು | ಜೈಸಿದೆನೆಂಬ | ನೆಣಗೊಬ್ಬಿನಿಂದ ನೀನು ||
ಮಣಿಯದೆ ಕುಶನೊಳು ಸೆಣಸಲೀ ಭೂಮಿಯ | ಋಣ ತೀರಿತೆಂಬೆ ನಾನು || ೩ ||
ಮೊದಲೋರ್ವ ತರಳ ಬಂದು | ಅಶ್ವವ ಕಟ್ಟಿ | ಕದನದಿ ಬಿದ್ದನಿಂದು ||
ಮದವೇರಿ ರಣದೊಳಗಿದಿರಾಗಿ ಕೆಡದಿರು | ಸದನಕ್ಕೆ ನಡೆ ಮೊದಲು || ೪ ||
ಬಾಲನ ಗೆಲಿದವನು | ನೀನೆಂಬುದ | ಕೇಳಿಯೆ ಬಂದಿಹೆನು ||
ಸೀಳಿ ನಿನ್ನುರವನ್ನು ಶೀಲನನೊಯ್ಯುವೆ | ತಾಳಿಕೊ ಶರಗಳನು || ೫ || 172 ||

ಶಂಕರಾಭರಣ - ಮಟ್ಟೆ
ನುಡಿಯ ಕೇಳಿ ಶತ್ರುಹರನು | ತಡೆದುಕೊಳ್ಳೆನುತ್ತ ಶರವ |
ಕಡುಹಿನಿಂದ ಸೆಳೆದು ಬಿಡಲು | ಕಡಿದ ಬಾಲನು ||
ಬಿಡುವ ತೊಡುವ ಕೌಶಲಕ್ಕೆ | ಮುಡಿಯ ತೂಗಿ ಮೋಹಗೊಂಡು |
ಒಡಲು ನೊಂದು ದಾಶರಥಿಯು | ನುಡಿದ ಕುಶನಿಗೆ || ೧ || 173 ||

ಕಲ್ಯಾಣಿ - ಅಷ್ಟ
ಕುಶನೆ ಕೇಳೀಗ ಸಂಗರದಿ | ಗೆಲ್ದೆ | ವಸುಧೀಶರೆಲ್ಲರ ಜವದಿ ||
ಅಸಮಸಾಹಸಿ ನಿನ್ನ ಪೋಲುವ ಭಟರಿಲ್ಲ |
ಅಸುರಾರಿಯಾಣೆ ಸದ್ಗುಣಕೆ ಮತ್ಸರವಿಲ್ಲ || ೧ ||
ಆದರೆ ಕೇಳೊಂದು ಮಾತ | ನೀನು | ಕಾದುವುದೇಕಿನ್ನು ಜಾತ ||
ಮೋದದಿ ಬಾರೆನ್ನ ಸೇರಿ ಸ್ಯಂದನವೇರಿ |
ಆದರಿಸುವ ನಿನ್ನ ದೈತ್ಯಾರಿ ನಲವೇರಿ || ೨ ||
ನಿನ್ನ ಪೋಲುವ ಫಲವನ್ನು | ಈವ | ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ತರುವನ್ನು ||
ಮುನ್ನ ಕತ್ತರಿಸಿದೆ ತಾನೆಂದು ಬೇಯುವ |
ಎನ್ನಣ್ಣ ಕಂಡೀಗ ಮೋದವ ತಾಳುವ || ೩ || 176 ||

ಪಹಡಿ - ರೂಪಕ
ಅರರೆ ಏನು ಮಾತು ಭಲಾ |ಕರಗಿಹೋಯ್ತು ರಣದ ಚಲಾ ||
ಕರದಿ ಧನುವನಾಂತ ಮಲ್ಲ | ಒರೆಯಲ್ಯಾತಕಿಂಥ ಸೊಲ್ಲ || ೧ ||
ಕಾಳಗದೊಳು ಪ್ರಾಣತೆತ್ತು | ಬಾಳು ಕೀರ್ತಿ ತನುವ ಹೊತ್ತು ||
ಬಾಲನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು | ಕಾಲಿಗೆರಗೆ ಕಾಯ್ವೆ ನಾನು || ೨ || 178 ||

ಘಂಟಾರವ - ಅಷ್ಟ
ಅರರೆ ಬಾಲಕನೆಂದೀಗ ತಡೆದರೆ ||
ಗರುವವೇರಿತೆ ತರಿದು ಶಿರವನು |
ಧರೆಗೆ ಚೆಲ್ಲುವೆ ನೋಡೆಲಾ || ೧ ||
ಭಳಿರೆ ಶತ್ರುಘ ತೋರೆಲೋ ನಿನ್ನಯ ||
ಬಲುಮೆಯೆಲ್ಲವನಿಂದು ತಲೆಯನು |
ಉಳುಹಿಕೊಳ್ಳೆನುತೆಚ್ಚನು || ೨ || 180 ||

ಭಾಮಿನಿ
ಭರಿತ ರೋಷದಿ ಸೆಣಸಲೀರ್ವರು |
ಸುರರು ಬೆರಗಾಗಿರಲು ರಣದೊಳ |
ಗೊರಗಿದನು ಸೌಮಿತ್ರಿ ತರಳನ ಶರದ ಘಾತಿಯಲಿ ||
ಧುರದಿ ಬಾಲಕರೆಸಗಿದುಪಹತಿ |
ಯರಿತು ಚಾರರ ಮುಖದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ |
ಕೆರಳಿ ಕಾಳಗಕಣಕೆ ಬಂದನು ತ್ವರಿತ ಗಮನದಲಿ || ೧ || 181 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ನೋಡಿದನು ಸೌಮಿತ್ರಿ ರಣದಲಿ |
ರೂಢಿಗುರುಳಿದ ಸಹಜ ತನುಜರ |
ಬಾಡಿದನು ಶೋಕಾಗ್ನಿಯುರಿಯಲಿ | ಕೇಡ ನೆನೆದು || ೧ ||
ಪವನ ಪಾವಕರಂತೆ ಮೆರೆಯುವ |
ಲವಕುಶರ ಕಾಣುತ್ತ ಬೆರಗಿನೊ |
ಳವನಿಪಾಲನ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ಮನ | ಕವಲುಗೊಂಡು || ೨ ||
ನುಗ್ಗಿದನು ಕೊಲಲೆಂದು ರೋಷದಿ |
ಜಗ್ಗಿದನು ಕಂಡವರ ಮೋಹದಿ |
ಅಗ್ಗಳೆಯರನುವರಿವೆನೆನುತಲಿ | ತಗ್ಗಿ ನುಡಿದ || ೩ || 184 ||

ಪಹಡಿ - ಅಷ್ಟ
ಯಾರಯ್ಯ ಬಾಲರು ನೀವು | ತಂದೆ |
ಯಾರು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನು ತಾನು |ಪೇಳಿ |
ತೋರುವ ವಟುರೂಪವೇನು || ದೈತ್ಯ |
ವಾರಣನಶ್ವವ ವೈರದಿ ಬಂಧಿಸಿ |
ಹೋರುವ ಶೌರ್ಯದ ಕಾರಣಗಳನಿನ್ನು || ೧ ||
ಮುನಿಪತಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ದಯದಿ | ನಮ್ಮ |
ವನದೊಳು ಪೊರೆದನು ಮುದದಿ | ಪೆತ್ತ |
ಜನಕನ ಪೆಸರೇಕೆ ರಣದಿ || ನೀನು |
ಧನುವಿಡಿದೈತಂದೆ ಸಣಸುವೊಡನುವಾಗು |
ಘನತೆಯ ತೋರ್ಪೆವು ಕಣೆಗಳ ಜಾಲದಿ || ೨ ||
ಮಾನವ ಕುಲಜನೆ ರಾಮ | ದೇವ |
ತಾನವ ವೈಕುಂಠಧಾಮ || ಘೋರ |
ದಾನವ ಸಂಹಾರ ಭೀಮ || ಅಭಿ |
ಮಾನದಿ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣವ ತೆರುವ ವಿ |
ಧಾನವು ಸರಿಯೆ ನಿಧಾನಿಸಿ ನೋಡಿರಿ || ೩ || 187 ||

ಭೈರವಿ - ಆದಿ
ಬಲ್ಲೆ ರಾಮನ ಪರಿಯ | ಎಲ್ಲವ ನಾನು |
ಸೊಲ್ಲಿಸುವೆನು ಕೇಳಯ್ಯ || ಪ ||
ಸಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯವ ಗೈದಿಹ ರಾಘವ |
ಬಲ್ಲಿದ ತಾನಾದ ಧರೆಯೊಳಗೆಂಬುದ || ಅ.ಪ ||

ಹೆಣ್ಣಾದ ತಾಟಕಿಯ | ರಾಘವ ತಾನು |
ಮಣ್ಣುಗೂಡಿಸಿದ ಶೌರ್ಯ ||
ಬಣ್ಣಿಸಲೇಕದನೆಣ್ಣದ ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯ |
ಸಣ್ಣವನೆಂಬೆನೆ ಗಣ್ಯಪರಾಕ್ರಮಿ || ಬಲ್ಲೆ || ೧ ||
ವಾನರವಾಲಿಯನು | ಬೆಂಗಡೆ ನಿಂದು |
ಬಾಣದೊಳಿವ ಕೊಂದನು ||
ದಾನವ ಖರ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯ ಗೈವಾಗ |
ಜಾಣ ಮೂರಡಿ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಸಾರಿದನೆಂದು || ಬಲ್ಲೆ || ೨ || 189 ||

ಭೈರವಿ - ಏಕ

ಬಾಲರ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳಿ | ಮಹ | ಕಾಲನ ಪರಿ ಖತಿ ತಾಳಿ ||
ಕೋಲನು ಧನುವಿಗೆ ಹೂಡಿ | ಮಾ | ಲೋಲನ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡಿ || ೧ ||
ಎಸೆದ ಶರೌಘವ ತರಿದು | ಕುಶ | ಹೊಸಮಸೆದಸ್ತ್ರವನುಗಿದು ||
ದಶರಥಸುತನಿಗೆ ಹೊಡೆದ | ಅವ | ನಸುವಳಿಯುತ ಮೈ ಮರೆದ || ೨ || 191 ||

ವಾರ್ಧಕ

ತರಳರೊಡನಾಹವದಿ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮೈಮರೆದು |
ಧರೆಯೊಳಗೆ ಮಲಗಿರ್ದ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳುತ್ತ |
ಲರಸ ಚಿತ್ತದಿ ವ್ಯಥೆಯ ತಾಳಿರುವ ಸಮಯದಲಿ ಭರತ ಧೈರ್ಯವ ಪೇಳುತ ||
ವರರಥವನಡರಿ ತಾ ಹರಿವೇಗದಿಂ ಬಂದು |
ಭರಿತ ರೋಷದಿ ಕಾದಿ ಮೂರ್ಚೆಯಿಂದೊರಗಲದ |
ನರಿತು ರಣರಂಗದಿಂ ಚಾರರೈತಂದೆರಗಿ ಧರಣಿಪಾಲಗೆ ಪೇಳ್ದರು || ೧ || 192 ||

ಪೂರ್ವಿ - ಏಕ

ಸ್ವಾಮಿ ಪರಾಕು ಜೀಯ | ಸಾಕೇತರಾಯ | ಸ್ವಾಮಿ ಪರಾಕು ಜೀಯ || ಪ ||
ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಸಂಗರ ಭೂಮಿಯ ಸೇರಿದ |
ರಾಮಾನುಜರ ವಿರಾಮದ ಸುದ್ದಿಯ ||
ಕೇಳೆಲ್ಲ | ನೀ ಸೊಲ್ಲ | ಸುಳ್ಳಲ್ಲ | ಪೇಳುವೆನೆಲ್ಲ || ಅ.ಪ.||
ಬಾಲರೀರ್ವರು ರಣದಿ | ನಿನ್ನಯ ತನುವ | ಪೋಲುವರೀ ದಿನದಿ ||
ಲೀಲೆಯೊಳಿರಿವುದ ಕೇಳಿದ ಭರತನು |
ಕಾಳಗಕಿಳಿಯಲು ಕಾಲನ ಪರಿ ಕುಶ ||
ಶರಹೂಡಿ | ಗುರಿನೋಡಿ | ಬಿಡೆಯೋಡಿ | ಸೇರಿದ ರೂಢಿ || ೧ || 193 ||

ವಾರ್ಧಕ

ಚಾರರಾಡಿದ ಮಾತನಾಲಿಸುತ ದಾಶರಥಿ |
ಭೂರಿಶೋಕಾವೇಗದಿಂದುರುಳಿ ಹಮ್ಮೈಸಿ |
ಧಾರಿಣಿಪ ಧೈರ್ಯಮಂ ತಾಳ್ದು ಮುಂದಣಕಾರ್ಯಕನುವಾಗಿ ತಕ್ಷಣದಲಿ ||
ನಾರಿಯರ ಸಂತೈಸಿ ಯಜ್ಞಶಾಲೆಯ ತೊರೆದು |
ಮಾರುತಾತ್ಮಜ ಮುಖ್ಯರೊಡಗೂಡಿ ರಥವೇರಿ |
ಸಾರಿದಂ ಧನುವಿಡಿದು ವಾಯುಗತಿಯಿಂ ಮೀರಿ ಸೇರಿದಂ ರಣಭೂಮಿಯ || ೧ || 194 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ

ಧರೆಯೊಳು ಮಲಗಿರ್ದ ತರಣಿಜ ಸೇನೆಯ |
ಪರಿಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ರಾಮ ||
ಭರತಾದಿಯನುಜರನೊರಗಿರ್ದ ತರಳರ |
ಪರಿಕಿಸುತೆಂದ ನಿಸ್ಸೀಮ || ೧ ||

ಹರಹರಾ ಏನೆಂಬೆ ಹರಿಕುಲ ರತ್ನಗ್ಗೆ |
ಸರಿಸಮ ನರರುಂಟೆ ಜಗದಿ ||
ಪರಮವಿಕ್ರಮಿಗಳ ತರಿದವ ವಿಧಿಯಲ್ತೆ |
ತರಿವಂಥ ಭಟರುಂಟೆ ರಣದಿ || ೨ ||
ರಾಣಿಯ ತೊರೆದಿಹೆ ಸೂನುಗಳೆನಗಿಲ್ಲ |
ಜಾಣರ ನಂಬಿದ್ದೆ ನಾನು ||
ಪ್ರಾಣಸಮಾನರ ಹಾನಿಯ ಕಂಡಾಯ್ತು |
ಕ್ಷೋಣಿಭಾರಕನಾದೆನಿನ್ನು || ೩ ||
ಸುಟ್ಟಿತೀ ಬದುಕಿನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ ವಿಧಿಯೆನ್ನ |
ಬಟ್ಟೆಯ ತೋರುವರಿಲ್ಲ ||
ಕೆಟ್ಟೆನು ತಾನೆಂದು ಗಟ್ಟಿಗ ರಾಮನು |
ಥಟ್ಟನೆ ಧಾರಿಣಿಗುರುಳಿ || ೪ || 198 ||

ವಾರ್ಧಕ
ಅಳಿದರೇ ರಘುವಂಶತಿಲಕರಿಂದಿನ ರಣದಿ |
ಕಳೆಯಿತೇ ಮನುವಂಶಪುಣ್ಯದೇಳಿಗೆಯ ಸಿರಿ |
ಯುಳಿದೆನೇ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಮಂ ಕಾಣಲೆಂದಾನು ಸೆಳೆಯನೇ ವಿಧಿಯೆನ್ನನು ||
ಅಳಲಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ವೀರಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗಿ |
ಬಳಿಕಿವರ ಮಡುಹಿರ್ದ ಖಳರ ಹೆಡತಲೆಯನುರೆ |
ತುಳಿವೆನೆಂದುರುತರಾವೇಶದಿಂ ಧನುಶರಾವಳಿಗೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆಯಲು || ೧ || 199 ||

ಭೂಪಾಳಿ - ಝಂಪೆ
ಮುಂದಕೈತರಲು ರಣಮಂಡಲದಿ ಮೆರೆವ ನಿಜ |
ಕಂದರನು ಕಾಣುತ್ತ ಮೋಹಗೊಂಡು ||
ಹಿಂದಿನದ ನೆನೆಯುತ್ತ ಕಂದರ್ಪಪಿತ ಮರುಗಿ |
ಸಂದ ಪುಣ್ಯನು ತಾನು ಎಂದು ಹಲುಬಿ || ೧ ||
ಚೆಲುವರನು ನೋಡಿದರೆ ನಲಿವುದೆನ್ನಯ ಹೃದಯ |
ಕಲಿತನವು ಕರಗುತಿದೆ ಯಾಕೊ ಕಾಣೆ ||
ಕೊಲುವ ಕಾರ್ಯಕೆ ಬಂದೆ ಚಲವು ಸರಿಯಿತು ಹಿಂದೆ |
ಒಲವು ತಲೆದೋರಿತಿದು ತಿಳಿಯದಾಯ್ತು || ೨ ||
ತುಂಬು ಗರ್ಭಿಣಿ ಸತಿಯ ನಂಬಿಸಿಯೆ ಕೊಂದಿಹೆನು |
ಹಂಬಲಿಸಿ ಫಲವೇನು ತುಂಬಿ ಬರದು ||
ಕಂಬುಕಂಠಿನಿ ಸಾಮ್ಯವಿಂಬುಗೊಂಡಿಹುದಿಲ್ಲಿ |
ಸಂಭವರೆಯಾಗಿರಲು ಧನ್ಯನೆಂದು || ೩ || 202 ||

ಕಂದ
ಚಿತ್ತದಿ ಬಹುಪರಿ ಯೋಚಿಸಿ |
ಹತ್ತಿರ ಬರುತಿಹ ಜನಪನ ಕಂಡುತ್ಸಹದಿಂ ||
ತತ್ತನುಜ ಕುಶಂ ಲವನಂ |
ಮತ್ತತಿ ಸನಿಹಕೆ ಕರೆದವಗರ್ತಿಯೊಳೆಂದಂ || ೧ || 203 ||

ಮಧುಮಾಧವಿ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಲವನೆ ಬಾಬಾ ನೋಡು ಬರುತಿಹ |
ಅವನಿಪಾಲಕ ರಾಮಚಂದ್ರನು |
ಬುವಿಯ ಭಾರವ ಕಳೆದ ಮಹಿಮನು |
ಬವರ ಕೊಡುವನು ನಮ್ಮೊಳು || ೧ ||

ಅಣ್ಣ ಕೇಳಿವನನ್ನು ಕಾಣಲು |
ಕಣ್ಣಪಾಪವು ಕಳೆದುಹೋಯಿತು |
ತಣ್ಣಗಾಯಿತು ಧುರದ ಬಯಕೆಯು |
ಪುಣ್ಯಪುರುಷನೆ ದಿಟವಿದು || ೨ ||
ಅನುಜ ಕೇಳ್ಳೈ ಧನುವ ಪಿಡಿದಾ |
ಜನಪಗಿದಿರಾಗುತ್ತ ಸೆಣಸುವ |
ಘನತೆ ನಮ್ಮದು ವನದಿ ಗೈದಿಹ |
ಘನ ತಪದ ಫಲ ತಿಳಿಯಲು || ೩ || 206 ||

ಭಾಮಿನಿ ಅರ್ಧ
ತನಯರನು ಕಾಣುತ್ತ ರಘುವರ |
ತನುಪುಳಕ ರೋಮಾಂಚ ಸಮನಿಸೆ |
ಮನದಿ ಯೋಚಿಸಿ ನಿಜವನರಿಯುವೆನೆನುತ ನುಡಿಸಿದನು || ೧ || 207 ||

ಶಹನ - ಅಷ್ಟ
ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಬಾಲರೆ ನಿಮಗೆ | ಏನ |
ಗಚ್ಚರಿಯಾದುದು ಸಾಹಸಸಿರಿಗೆ ||
ಉಚ್ಚರಿಸುವುದೀಗಲೆನಗೆ | ನಿಮ್ಮ |
ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಯ್ತಂದೆ ಯಾರೆಂಬ ಬಗೆಗೆ || ೧ ||
ರಾಮಾಯಣ ಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ | ಎಮ್ಮ |
ಪ್ರೇಮದಿ ಪೊರೆದನು ವನದಿ ವಿವೇಕಿ ||
ನಾಮವದೇನುಂಟೋ ಪಿತಗೆ | ಬಿಡು |
ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೈಶ್ವರ್ಯ ಸಾಕಯ್ಯ ನಮಗೆ || ೨ ||
ತಾಮಸಗೊಳದೀಗ ನೀವು | ಪೇಳಿ |
ರಾಮಾಯಣವೆಂದರರಿಯೆವು ನಾವು ||
ಗೋಮಿನಿಗತಿನೂತ್ನವಾಯ್ತು | ಕೇಳಿ |
ಯಾಮುನಿವಿರಚಿತ ಕಾವ್ಯದ ಮಾತು || ೩ ||
ರಾಮನ ಜೀವನ ಕಥೆಯು | ಅದ |
ರಾಮಣೀಯಕವಾಗಿ ಕಥಿಸಿದ ಮುನಿಯು ||
ತಾಮರಸೋದ್ಭವ ಬಂದು | ಪೇಳ್ದ |
ನಾಮಹಕಾವ್ಯಕೆ ಅಮರತ್ವವೆಂದು || ೪ || 211 ||

ವಾರ್ಧಕ
ಬಾಲಕರ ನುಡಿಗೇಳಿ ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸುತ |
ಮಾಲೋಲ ನಿಜವರಿವೆ ಬೇರೊಂದುಪಾಯದಿಂ |
ಕೇಳುವೆಂ ತಾನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ರಘುರಾಯರೇಳಿಗೆಯ ವಿವರಗಳನು ||
ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲ್ ಕುಶಲವರ್ |
ಪೇಳಲ್ಕೆ ಕಂಠಸ್ಥ ಕಾವ್ಯದಾಧಾರದಿಂ |
ತಾಳಿ ಸಂತಾಪಮಂ ತೋರಿ ಸಂತೋಷಮಂ ಆಲೋಚಿಸುತ ಪೇಳ್ದನು || ೧ || 212 ||

ದೇಶಿ - ಅಷ್ಟ
ಕಂದರೆ ನಿಮ್ಮಯ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳಿ |
ಹೊಂದಿಹೆ ಸಂತಸ ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ||
ಚಂದದಿ ಪೇಳಿರಿ ತಿಳಿದಿರ್ದೊಡೀಗ |
ನಂದನರಾರಾಮಗೆಷ್ಟೆಂದು ಬೇಗ || ೧ ||
ಅವನೀಶ ತ್ಯಜಿಸಿದ ಪಾವನೆ ಸತಿಯ |
ಸುವಿದಿತ ನಮಗದು ಪಠಿಸಿದ ವಿಷಯ ||
ಕವಿಕೃತಿಯೊಳಗಿದೆ ಮಿಕ್ಕಿನದೆಲ್ಲ |
ಅವಿದಿತಭುವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಲ್ಲ || ೨ ||

ಏಳಿಪೋಗುವ ನಾವು ಮುನಿಪನಿದ್ದೆಡೆಗೆ |
ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯುವುದೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಕಡೆಗೆ ||
ಬಾಳಿದು ಗೋಳಿನ ಕಥೆಯೆ ತಾನಹುದೊ |
ನಾಳಿನ್ನು ಸೌಖ್ಯವ ಕಾಣಲುಬಹುದೊ || ೩ || 215 |

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಎಂದು ರಾಮನು ಪೇಳುತಿರಲದ |
ನಂದು ಕೇಳುತ ಬಾಲರಾಕ್ಷಣ |
ಮಂದಹಾಸದಿ ನುಡಿದರಾತಗೆ | ಚಂದದಿಂದ || ೧ ||
ಯಾತಕೀಪರಿ ನುಡಿವೆ ಭೂಪತಿ |
ಖಾತಿಯಡಗಿತೆ ರಣದಿ ನಿನಗತಿ |
ಭೀತಿ ಮೂಡಿತೆ ಸಾಕು ಏಳೈ | ಖ್ಯಾತ ನೀನು || ೨ ||
ಮಂಗಳಾಂಗಿಯ ಹಂಗುದೊರೆವುತ |
ಭಂಗಪಡಿಸಿಯಭಂಗಕೀರ್ತಿಯ |
ಸಂಗ ಪಡೆದೇಕಾಂಗವೀರನು| ಕಂಗೆಡುವನೆ || ೩ ||
ಬಿಲ್ಲ ಪಿಡಿದಗೆ ಸಲ್ಲದಿರುವಾ |
ಖುಲ್ಲ ವಾಕ್ಯವನೆಲ್ಲ ಸುಡುಸುಡು |
ಮಲ್ಲತನವೀಗೆಲ್ಲಿಹೋಯಿತು | ನಿಲ್ಲು ಬೇಗ || ೪ || 219 ||

ವಾರ್ಧಕ
ತರಳರಾಡಿದ ನುಡಿಗೆ ತರಹರಿಸಿ ದಾಶರಥಿ |
ಮರುಳನಾದೆನೆ ನಾನು ಬೆಸಗೊಂಡು ಬಾಲಕರ |
ಮರುಗಲೇತಕೆ ಬರಿದೆ ಸೋದರರ ಕೊರಳರಿದ ದುರುಳರಿವರಂ ತರಿಯಲು ||
ಸುರನರೋರುಗರೆಲ್ಲ ನೆರೆನಿಂದು ನೋಡಲೀ |
ಗರಿವೆನಿವರಂ ರಣದೊಳೆಂದುಗ್ರಕೋಪದಿಂ |
ಹರಿನಾದಮಂಗೈದು ಕಾರ್ಮುಕವ ಝೇವಡೆಯೆ ಹರಿತಂದ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು || ೧ || 220 ||

ಸುರುಟಿ - ಏಕ
ಧರಣಿಪ ರಘುವರನೆ | ಧರಿಸಿಹೆ | ಯುರುತರ ಕೋಪವನೆ ||
ಧುರದೊಳು ದುರುಳರ ಕೊರಳರಿಯುವ ಶರ |
ಕರದೊಳು ಧರಿಸಿಹೆ ತರಳರ ತರಿಯಲು || ೧ ||
ಕುವರರ ದಣಿಸಲಿಕೆ | ಸಾಗದು | ಬವರದೊಳೀಭವಕೆ ||
ಅವರಿವರೆನ್ನುತ ಕವಲೆಣಿಸದಿರೈ |
ಅವನಿಜೆ ತನುಭವರಿವರೆಂಬುದ ತಿಳಿ || ೨ ||
ಧನುಶರ ಕೆಳಗಿಳಿಸು | ನಿನ್ನಯ | ತನುಜರನಾದರಿಸು ||
ಅನುವರ ಮಧ್ಯದಿ ತನುಮರೆದಿಹ ನಿ |
ನ್ನನುಜರನೇಳಿಸುವೆನು ನಾನೀಗಲೆ || ೩ || 223 ||

ಕಂದ
ಮುನಿಪಕಮಂಡಲುಗತ ಜೀ |
ವನದಿಂ ಗತಜೀವನರುಜ್ಜೀವಿಸಲಾಗಳ್ ||
ಮನದೊಳು ಹರ್ಷವ ತಾಳುತ |
ತನುಜಾನುಜರಂ ನೋಡುತ ಜನಪತಿಯಿಂತೆಂದಂ || ೧ || 224 ||

ಕಾಂಬೋಧಿ - ಏಕ
ಚಂದವಾಯ್ತು ಮುನಿಯೆ ನಿನ್ನ | ಸಂದರ್ಶನದೊಳೆನಗೆ ||
ಕಂದರನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕರುಣಿ | ಯೆಂದು ಮಣಿವೆ ನಿನಗೆ || ೧ ||
ತರಳ ಬಾರೊ ಕುಶನೆ ಬಾಬಾ | ಕಿರಿಯ ನೀನು ಲವನು ||
ಸರಿದು ನಿಲುವುದೇಕೊ ದೂರ | ದುರುಳನೆಂಬಿರೇನು || ೨ ||

ಕಂದರನ್ನು ಕಾಣದಂಥ | ಮಂದಭಾಗ್ಯಪಿತನು ||
ಚಂದದಿಂದ ಬನ್ನಿ ಬೇಗ | ನಿಂದು ನಲಿವೆ ನಾನು || ೩ ||
ತನುಜರೊಡನೆಯಾಡಿ ದಣಿದು | ದಿನಪಕುಲಜ ಕುಣಿದು ||
ಮುನಿಪಗೆಂದ ಮನದಿ ಸತಿಯ | ನೆನೆಯುತಾಗ ಮಣಿದು || ೪ || 228 ||

ಸಾಂಗತ್ಯ - ರೂಪಕ
ಮುನಿನಾಥ ಲಾಲಿಸು ತನಯರನೊಡಗೂಡಿ |
ಘನತೋಷ ತಾಳ್ದೆನೀ ದಿನದಿ ||
ವನದಿ ನಾ ಬಿಸುಟಿರ್ದ ಜನಕಜೆ ಪಾಡೇನು |
ಎನಗರುಹುವುದೀಗ ದಯದಿ || ೧ ||
ಅರಸನೀನರಿತವ ಕೊರಗುವುದೇತಕೆ |
ತರುಣಿಯ ಕರೆತಹೆ ನಾಳೆ ||
ಸರುವರ ಸೇರಿಸಿ ಮೆರೆದಿರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ |
ಹಿರಿಮೆಯ ತೋರ್ಪಳು ಬಾಲೆ || ೨ || 230 ||

ವಾರ್ಧಕ
ಅಸ್ತಿನುತ ಭೂವರಂ ಯಜ್ಞಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು |
ಪ್ರಸ್ತುತದ ಕಾರ್ಯಮಂ ಮನದಂದು ಮರುದಿನದಿ |
ವಿಸ್ತರದ ಸಭೆಗಾಗಿ ಕರೆಸಿದನು ದೇಶದ ಸಮಸ್ತ ನರನಾರಿಯರನು ||
ಸ್ವಸ್ತಿರದಿ ಮಂಡಿಸಿರೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿಪತಿಯು |
ಮತ್ತಿರದೆ ಕುಶಲವರ ಕೂಡಿಕೊಂಡೈತರಲು |
ಚಿತ್ರದೊಳಗಾಶ್ಚರ್ಯವೆತ್ತಿರುವ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಪೃಥ್ವೀಶ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ || ೧ || 231 ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ - ತ್ರಿವುಡೆ
ಪರಮತೇಜೋರಾಶಿ ಮುನಿಪತಿ |
ದುರಿತ ತಿಮಿರ ಪತಂಗ ನಿನ್ನಯ |
ಬರವಿನಿಂದಲಿ ಧನ್ಯನಾದೆನು | ಒರೆಯಲೇನು || ೧ ||
ಬಾಲಕರ ಕಂಡಿರುವ ಜನಗಳು |
ತಾಳಿಹರು ಕಾತರವನೀದಿನ |
ಮೂಲವರುಹಿಸಿ ಕರುಣದಿಂದಲಿ | ಪಾಲಿಸುವುದು || ೨ || 233 ||

ಆರಭಿ - ಏಕ
ಲಾಲಿಸೆಲೆ ಜನಪಾಲಕನೆ ನುಡಿಯ | ನಿನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳುವೆ |
ಬಾಲಕರ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ ಪರಿಯ ||
ತಾಳಲಾರದೆ ಖೂಳನಿಂದೆಯ |
ಬಾಲೆಯನು ಭೂಲೋಲ ತೊರೆದಾ |
ಮೇಲೆ ಕಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಸೇರುತ |
ಗೋಳಿಡಲು ನಾ ಕೇಳಿ ಪೊರೆದನು || ೧ ||
ವನಿತೆ ಪಡೆದಳು ತನುಜರೀರ್ವರನು | ಕಾಣುತ್ತ ರಚಿಸಿದೆ |
ಜನನ ಕರ್ಮವ ಸನುಮತದಿ ನಾನು ||
ಜನಕಸುತೆ ಪಾವನೆಯು ಜಗದಲಿ |
ಮನದ ಸಂಶಯವನುಚಿತವು ಕಾ |
ನನವ ಸೇರಿದ ಜನನಿ ತನಯರ |
ಜನಪ ಸ್ವೀಕರಿಸೆನಲು ಬಂದಿಹೆ || ೨ || 235 ||

ಭಾಮಿನಿ

ಮುನಿಪವಚನವ ಕೇಳಿ ಪೌರರು |
ವನಿತೆಶೀಲವ ಶಂಕಿಸದೆ ನೀ |
ಜನಪ ಸ್ವೀಕರಿಸೆನುತ ಬಂದುರೆ ವಿನಯದಿಂದಾಡೆ ||
ಇನಕುಲೇಶನು ಮಾತನಾಲಿಸಿ |
ಮನದಿ ದುಗುಡವ ತಾಳಿ ಯೋಚಿಸಿ |
ಜನಕಜೆಯ ನೋಡುತ್ತಲೆಂದನು ಜನರ ಸಭೆಯೊಳಗೆ || ೧ || 236 ||

ಮಧುಮಾಧವಿ - ಆದಿ

ಸೇರಿದ ಗಣ್ಯರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ |
ನಾರಿಯ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದೀಗ ಪೇಳಿ || ಪ ||
ಹರಧನು ಭಂಗಿಸಿ ಬಾಲೆಯ ಪಡೆದೆ |
ತರುಣಿ ಶಿರೋಮಣಿಗೊಪ್ಪುವ ದೃಢದೆ ||
ತೊರೆದೆಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯವ ಬಂದಳು ವನಕೆ |
ಪರಿಪರಿ ಕ್ಲೇಶದಿ ನೊಂದಿಹಳೀಕೆ || ೧ ||
ವಿಪಿನದಿ ರಾವಣ ಕದ್ದೊಯ್ದನಿವಳ |
ತಪಿಸುತ ಕಳೆದಳು ದಿನಗಳ ಬಹಳ ||
ತಪನಜಕುಲಕೀರ್ತಿಯುಳಿಸಲಿಕಾನು |
ಅಪರಾಧಿಯನು ಕೊಂದು ಸೆರೆಬಿಡಿಸಿದೆನು || ೨ ||
ಅನಲನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೈದನು ಸತಿಯ |
ಜನಗಳು ಶಂಕಿಸೆ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯ ||
ಜನಪನ ಮಾನವ ಕಾಯಲಿಕಾನು |
ವನಿತೆಯ ಕಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿದೆನಿನ್ನು || ೩ ||
ಜಾನಕಿ ಪರಿಶುದ್ಧೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ |
ಮಾನಿಸಿ ಜನರಿದನೊಪ್ಪಬೇಕಲ್ಲ ||
ಮಾನಿನಿ ಶಪಥವ ಗೈದರೆ ಸಾಕು |
ಮಾನವಲೋಕವ ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು || ೪ || 240 ||

ಭಾಮಿನಿ ಅರ್ಧ

ಧರಣಿಪಾಲನ ಮಾತನಾಲಿಸಿ |
ಬೆರಗಿನೊಳಗಿರೆ ಸರ್ವಜನಗಳು |
ತರುಣಿ ಜಾನಕಿ ದುಗುಡದಾಳುತಲಿರವ ಪೇಳಿದಳು || ೧ || 241 ||

ಭೂಪಾಳಿ - ತ್ರಿವುಡೆ

ಧರಣಿದೇವಿಯೆ ಕರುಣಿಸಿದ ಸುತೆ | ತರಣಿಕುಲಜನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯು |
ನೆರೆದ ಸಭೆಯೊಳು ಚರಿತೆಯೊರೆಯುವ | ಸಿರಿಯು ಸುರಿವುದ ಕಂಡೆನು || ೧ ||
ಪಾವಕನ ಮುಖದಿಂದ ಜಗದಲಿ | ಪಾವನೆಯು ನಾನಾದೊಡೇನಿದೆ |
ಜೀವನದ ಸುಖವೆನ್ನಪಾಲಿಗೆ | ದಾವಸೇರಿತು ಬಲ್ಲೆನು || ೨ ||
ನಂಬಿದೆನು ನಾನಂಬುಜಾಕ್ಷನ | ಬೆಂಬಿಡಿದು ಬಲು ಹಂಬಲಿಸಿದೆನು |
ಅಂಬುದವೆ ಕೂರಂಬ ಕರೆಯಲು | ನಂಬಲೇನಿದೆ ಬುವಿಯಲಿ || ೩ || 244 ||

ವಾರ್ಧಕ

ರಾಮನನು ಬಿಟ್ಟನ್ಯಪ್ರೇಮಿಗಳನೆಣಿಸಿಲ್ಲ |
ರಾಮರಾಮೆನುವುದೀಶ್ಯಾಮೆಯಂತಃಕರಣ |
ವೀ ಮಾತು ದಿಟವಿರಲು ಗೋಮಿನಿಯೆ ಮೈದೋರಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದೊಯ್ಯಳೆನಲು ||
ಆ ಮಹಾಶಬ್ದದಿಂ ಬಿರಿದುದು ಸಭಾಸ್ಥಾನ |
ಭೂಮಿದೇವಿಯೆ ಬಂದು ಮಂಗಳಾಕೃತಿದೋರಿ |
ಕಾಮಿನಿಯ ಕೈಪಿಡಿದು ಕರೆದೊಯ್ಯೆ ಕಾಣುತ್ತಲಾ ಮಹಿಪ ಮೈಮರೆದನು || ೧ ||

ಕಾಂತೆ ಲೋಕಾಂತರವ ಸೇರಲಾಭೂಕಾಂತ |
ಭ್ರಾಂತನಂತಾಡುತಿರೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವಾಸಿಷ್ಠ |
ಮುಂತಾದ ಮುನಿಗಳೀ ಸಂಸಾರಮಂ ತಿಳಿದು ಶಾಂತಿಯಂ ಧರಿಸೆನ್ನಲು ||
ಅಂತರಂಗದ ಶೋಕಸಂತತಿಯ ಮರೆಮಾಡಿ |
ತಾಂ ತಳೆದು ಧೈರ್ಯವಂ ಯಜ್ಞಮಂ ಪೂರೈಸಿ |
ಸಂತಾನವೊಡಗೂಡಿ ನಿಜನಗರಿಗೈತಂದು ಸಂತಾಪದೊಳಗಿರ್ದನು || ೨ || 246 ||

*****ಶುಭಂ*****

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರಕಾಶನ ಪ್ರಾಯೋಜಕರು: ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಮೂಲ ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಯಕ್ಷ ಪ್ರಕಾಶನ, ರವೀಂದ್ರನಗರ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ (೧೯೮೩)

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಆಧಾರ: ಯಕ್ಷ ಪ್ರಕಾಶನ, ರವೀಂದ್ರನಗರ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ (೧೯೮೩) ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿ

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟವರು: ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಹೊಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ

ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರತಿ ಒದಗಣೆಗೆ ಸಹಕಾರ: ರವಿ ಮಡೋಡಿ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಬರವಣಿಗೆ: ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಭಾಗವತ್

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ: ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎ. ಹೆಗಡೆ, ಶ್ರೀಧರ ಡಿ. ಎಸ್., ಗಿಂಡೀಮನೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ದಿನೇಶ್ ಉಪ್ಪೂರ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ: ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ, ಅಶ್ವಿನಿ ಹೊದಲ

ಅಂತರಜಾಲ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಕಾಶನ: ರವಿ ಮಡೋಡಿ, ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ ಸಾಮಗ, ನಟರಾಜ ಉಪಾಧ್ಯ